

31/89

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 16-వ తేది సోమవారము
నంపుటము ౯ } డిండు భినామ సంవత్సరము, అశ్వయుజమాన బహుళ దశమి ౧౦.

No. 164

నందిక ౧౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను, ప్రకటించుచున్నవలన మోసముగలుగును. మంచభాషచేటిని చూచి కొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసిగవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

దీపావళి పండుగ సమీపించుచున్నది

(1)

తిలకింపుడు!

కొనుడు!!

కల్పితేన సకలం జంగారుచే తయా
జీవగర్భము, కెంపులు చేర్చి కట్ట
అనేక రకములు గాజులు, గడి
మన్నవి. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిన

రు చేయబడిన పలురకముల సాదా
బడిన ఉంగరములు, యివిగాక
యారము గొలుములు సిద్ధముగా
వారెప్పుడును మాకే ఆర్డరు యిత్తురు

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి అండు కంపెనీ నగలవర్తకులు వైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

శుద్ధస్వదేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

బరిగచీరలు, కిరిగలు, రవికలు, రమాళ్లు, దాకణీలు, పాకళ్లు, సాదాబాకెట్టుగడ్డలు, గొనుగడ్డలు మొదలగునవి
పురమాషిగా మేలురకం పట్టుతో చిలకపచ్చు, పసుపుపచ్చు, ఎలుపు, రోజా, ఆకాశవర్ణం, ఆరంబిరంగు, మేఘవర్ణం,
కాకిరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఆర్డరు మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయకు గ్యారంటీ:—ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చినవాడు తప్పక ఎప్పుడును మాకే ఆర్డరునుపంపుదురు.

వివరములకు ఈడినున విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

పోస్టు బాక్స్ నెంబరు 55.

మాకం సుబ్బరాయ శెట్టి అండు బ్రదర్స్,

పట్టుబడితి వర్తకులు, చాక్, బెంగళూరుసిటీ,

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధావధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకానుభవం ప్రసిద్ధిగా ప్రముఖ నుజుములు కావడం వల్ల వచ్చు రోగులకు అతివ్యవస్థాపకముగా ఉన్నది
2. వీ. విక్టోరియా కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్కనాబాదుపేధి రంగూను, బర్మా.
లోకానుభవం కత్తూరిమాతల జనలకు గలగల రోగములను పూర్తిగా తొలగించెదము.

250-300 మాత్రముల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

పాలసుఖోదయ (బిడ్డలసాలిటి సుజీవని)

శివకాంత తయిలము

ఇది విలువగల మనమాలికలచే కాస్తాక్రమంగా తయారుచేయబడిన రసాయనము (ట్రాన్క్) 5 సెలల బిడ్డలకు

(భరిమండు)

బిడ్డలు, పెద్దలు కొన్ని చుక్కలు మాత్రము కాఫీ
దల 15 సం॥ము వయస్సువరకు ఉపయోగించు తగినది. లో తేక చుక్కలలో తినుకొనిన చాలును. చుక్కగా
నకల వ్యాధులను పోగొట్టి మంచి రక్తమునిచ్చి కఠినము శుభ ర్తియగును. బలహీనులు కడుపునొప్పి యుండదు.
నెరు మంచికాంతి నిచ్చును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-12-0 బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-12-0

సాల్వేజును:—మా కాశానాడుల శాశ్వతమైన వ్యాధిని తొలగించుచున్నాము, నెం 881 కెంబు శెట్టివీధిలో మా (కాం-881)
కెంబు శెట్టి వీధిలో మా (కాం-881) కెంబు శెట్టి వీధిలో మా (కాం-881) కెంబు శెట్టి వీధిలో మా (కాం-881)

301-594) శాశ్వతమైన వ్యాధిని తొలగించుచున్నాము, నెం 881 కెంబు శెట్టివీధిలో మా (కాం-881)

సుప్రసిద్ధమైన నంజన్ గూడు దంతచూరము.

రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను శుభ్రపరచుటయందును, తెలుపుచేయుటయందును, పట్టుకొనుట కలుగజేయుటయందును ఆమోఘమైనది.
శుభ్రపరచుట వనమాలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన నువాసగలది. తీపులేక ఉప్పుకలిసిడి పంపబడును.

1 పొట్టుము 1 సెలకు శరిహావును. ధర 1-కి రూ 0-1-0; 12 పొట్టుములు ఐ పి ఖచ్చితో సహా రూ 1-0-0.

శ్రీకరకస్తూరిమాత్రము:—బిడ్డలు మొదలు ముగిసినవరకు నకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును.

250 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి రూ 0-4-0; 12 బుడ్డు ఐ. పి. ఖచ్చితో సహా రూ 2-0-0 లగును.

ఆయుర్వేద విద్వాన్ డి. వి. పండితులు, నంజన్ గూడు పోస్టు, (మైసూరు జిల్లా) (1)

అంగ్రహాదరులారా!
దీపావళి పుణ్యదిగ్గజము
త్వరలో రాబోవున్నది
గదా! ఆరోజునమాత్రమే
ధరించుట సహజముగనున్న
దుసలు, మేము స్వయముగా
కట్టు, వై పంచమ నేయించి
వారము. ఇది నా వా
రంగులలో తయారు
చేయబడి మిళిసాంపుగను,
పరామర్శకమందిరి మ్యూసి
యమునందు నేటికిభద్రము
గావింపబడియుండుదక్కా
మస్తిమలనలకే యుండును.
దీనినెల 1-కి రూ 8-12-0;
1/2 డజను 10-8-0

90 అంగుళములు పొడవు 40 అంగుళములు వెడలి.

మేనేజరు, రవీనా అండు కంపెనీ

పోస్టుబాక్స్ నెం 1249 బరు వద్రాసు.

స్వదేశి దీపములు

ఇది కల్పితేన ఇల్లికిచే హిందూ
దేశ కర్మాగారమునందు చేయ
బడినది.

దీనిలో రెండు క్రొవ్వనత్తులను
పెట్టుటకు మొరలుగలవు. ప్యాకింగు
వి. పి. ఖచ్చితో సహా 1-కి ధర
రూ. 10-4-0 లు మాత్రమే.

క్రొవ్వనత్తు మొరలు లేకుండ
ఊదనత్తుల నుండు మొర కావల
సినవారు మనముగా తెలిపిన ఆ
ప్రకారముగా తయారు చేసి
పంపబడును.

ఉత్తములు వాగ్గేవులో ప్రాంతాల్లో,
S. RAMA Aiyer,
P. O. No 233, Calcutta.

ఇదొకసారి చదవండి

ప్రేమపూరితము, కోరికలను నిర్వహించు

ప్రాణముపంటి రుచికరమైనది.

దోస్తానీ ప్రవచనములును, మునుపటివలెను లేకుండ

బహుశాచలము సుఖముతో జీవించుటయు

దివ్యగల వారికి

ఈ దీక్షాపాత్ర	శ్రీ లా జ తు	1922 సం. ౧౦
అధ్యక్షులకు	రసాయనం	జనవరి నెల
పదవ్యాస	(అమృత) పంతులు	మొదలు
6-6-0		వ్యాసం 0-0

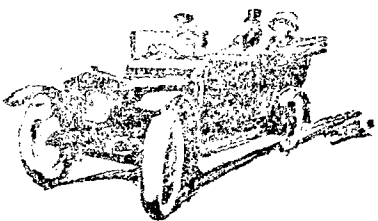
20 తులముల దానిని కోరికలకు 20 దినములకు నిరోధించుట 40 దినములకు వృద్ధాప్యమువలన గాని, అధిక కఠినమైనదిక పరిశ్రమల కలగగాని, ఏదైనా కఠినవ్యాధిపడితే గాని కఠినమౌకొనినప్పుడు, అతిదీర్ఘమైనను, ఇంద్రియాలపటుత్వము తగ్గినను విశేషముగ కఠినమౌతు, కాంతి, మితిలేనిబలము, కఠినపటుత్వము, శక్తి, ఉత్సాహము, శుభము, మాఖ్యముగ కలగును. శుభమేకము, రక్షమేకము, పిలమేకము, హరిత్రామేకము, దుష్టంభశుష్ట సామము మొదలగు సోమంతములు, సువాయి సంకీర్తనములు ఎంతకాలమునందు కీడించుచున్నను అతిశీఘ్రకాలములో నిర్మూల మగును. మధుమేహము, ఇంద్రియవృద్ధి, బహుమూత్రకోగముల కుదుర్చుటయు దీ యావధికాలము కృత్యము. చిరునవ్వులకు నివృత్తిపక చిరకాలము నుండి కీడించుచుండు రక్తరేఖరము (కుసుమకోగము) శస్త్ర (దడము (తెల్లబట్ట), యుతుకూల (ముట్టునొప్పి), మర కుదురదని నిరాశచేసికొని యుండు అన్నివిధము లగు గర్భాశయ వ్యాధులు, మర్మస్థానవ్యాధులు, అక్షిరము, తలనొప్పి, కృత్యము, నిస్త్రాని, ఇంక ననేకదగ్ధతల నీరసాయము, అమృతము వృద్ధ్యువును జయించు చండమును జయించును. ధాతువికారము, రక్తవికారము, అరణ్యవృద్ధికోగము, కొడుకు, ఫిరంగకోగము, మోహముకలగగాని నైత్యమువలనగాని కలిగిన, ఎరువు, తెలుపు, నలుపు, అక్షిరములు గలవచ్చులు, బద్ధి, కణి, పొక్కులు, రసవిష పాపాపాదానోపమములు, నవామేహక్రమములు, గలిగోగములు, తాగుకోగములు, దంతవలములు, జ్వరకోగములు, కర్మకోగములు, శీతకోగకోగములు, మర్మస్థానవలములు, అతిశీఘ్రముగ కుదురును. మధ్యకాలమున ఎందువల్ల సంభవించినవపున కత్తెమైనను, ఇంద్రియవృద్ధివలనను, శుక్లవృద్ధిగ మైనను, తప్పక కుదురును. సాయావనబలములు కలగును. ఈశిలాజితు రసాయనము వుచ్చుకొనుటవలన అతివృద్ధాప్యమువలన దేహమునొబలములు, ధాతువులు చటుత్వము కలిగి అతిసుఖముతో జీవయాత్ర గడవును. దీయ, ఉబ్బును, కాసకోగులకును, జీర్ణజ్వరితులకును, అక్షిరకోగులకును, కష్టతరములగు ఇంక ననేకవ్యాధిపీడితులకును ఇది వాల్యమితునివలె హితముజేయును. కోగులకు అకోగ్యమును, దుర్బలకు బలమును, కృశించియున్నవారికి కఠినమౌతును, నిరోధించు దీర్ఘాయువు, సంపూర్ణకోగ్యము, అమితోత్సాహమును ఈ రసాయనమువలన చక్కనకలిగించు దివ్యవధ మింకొకటి కల దని యెవ్వరును తెప్పజాలరు. మీ రొకసారి గాని దీని ప్రత్యక్షగుణములు పరీక్షింపుడు గాక. తెలుగున గాని, యింగ్లీషున గాని గ్రంథముగ మీచిరు నామాతో మాకు ప్రతియు త్తరము వ్రాస్తూ యుండవలయును.

అయుర్యేద రత్న, పండిత,

వి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు,

అయుర్యేదావధాలయము, బరంపురం, గంజాజిల్లా.

గ్యాల్వీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై నర్మిషిట్టెలు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

మౌలానా హజరత్ మోహని జీవితము

శనివారపు సుబ్బారావుగారు

1882 సం.లో జనన మొందెను. వీరి పూర్వులు నైమిషాపుర కాపురము. కొంతకాల మైన పిమ్మట వీరి కుటుంబము లోగ్నాట మార్చబడెను. చిన్నతనమునండి హజరత్ నకు మత సంబంధమైన. విద్యయందు అభిమాన మొదలగుటచే ఖరానను, పరిషత్ భావలో నున్న గ్రంథములను చదివెను. ఉరుకు మిడిలో పరీక్షలో కృతార్థుడై ఫతావూరు కెల్మియనుట ప్రభుత్వపాఠశాలలో ప్రవేశపరీక్షయందు ప్రధానముగ నుత్తీర్ణుడై స్కూలకమిషను పొంది పరిషత్, అరబిక్ భాషలు ఆంగ్లభాషతోపాటు అభ్యసించి అతిథుల ఛేరి గర్వైత్ అనామ్యువ్ భావ మనామ్యువ్ యుల కళాశాలలో విద్య నభ్యసించుచు 1903-లో బి. ఏ. పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణుడయ్యెను.

విద్యాధిగ నుండగనే అతిథుల కళాశాల యూనియన్ క్లబ్ లో ముఖ్యముగ నుండి తనకు విద్యాపమైన కవిపాఠ్యమును వెల్లడించుచు బాలక, విద్యాధుల, తదితరల మనస్సులను రంజితచేయుచు అంజమాన్ అను ఉరుదపత్రికకు సంపాదకుడుగ నుండి ముదించుట ప్రారంభించెను. బి.ఏ. పరీక్షలో నుత్తీర్ణుడైన తరువాత ప్రభుత్వోద్యోగమును చేయుచు తనస్వభావి నుద్ధరించుటకు ఉరుదు అమల్లా అనుపత్రికను వెలువడించి యీ పత్రికవల్ల మనామ్యువ్ యులలో గొప్ప సంచలనము కలిగించెను. గాజీయపరీక్షలలో తన గురువులగు లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకును అరవిందభూషణయొక్క కార్యములకు సహాయ భూతుడుగనుండి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభలో మనామ్యు దీయులు కాంగ్రెసునుండి భేదాభిప్రాయము కలిగి వెడలిపోవు సమయములో యీధీరుడు స్వభాతులతీర్మానమును బలపరచక తన గురువు అగు లోకమాన్యని తీర్మానమునే బలపరచెను. బొంబాయి కాంగ్రెసు లగాయకు సూరకు కాంగ్రెసువరకు విడువకుండ ప్రతిసభకు హాజరుయందెను. అటుపిమ్మట లోగ్నా కాంగ్రెసు సభ మొదలు జేటివరకు జరిగిన కాంగ్రెసు సభలకు విడువకుండ హాజరుయందెను. ఆగ్రాలో జరిగిన ముసలవన్ లీగునందు ఆగాఖాన్ లార్డురీషింగుకు గౌరవించుటవలన తీర్మానమునకు ఈ మనామ్యుడు అతిధీరుడై ఆ తీర్మానమును ఖండించుచు మరొక తీర్మానము నుపపాదించెను.

1908 లో తన ఉరుదుపత్రికయందు ఈజ్మిల్ యింగ్లీషు వారి నడతను గురించి యొకవ్యాసము వ్రాచగా ఈ వ్యాసము నకై ప్రభుత్వమువారు రెండుసంవత్సరముల కఠినశిక్షయు 500 రూ. జుల్మానాను విధించిరి. 1909 ముసల్మాన్ యూనివర్సిటీ కమిటీలో పనిచేసినపిమ్మట ప్రభుత్వమువారు ఈయనను ఎచ్చటను నుపద్యసించునాడదని ఆజ్ఞాపించి, కొన్ని కారణాంతరముల వలన ఆ ఆర్డరు నుల్లంఘించినందువలన మరల 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్షను విధించిరి. మంజూరు, శ్రీ కాశీలందు వచ్చిన కేసులలో అరాజకము తెచ్చుటకు కారకుడనే భయముచేతన ప్రభుత్వము వారు 5000లకు తన ముద్రాక్షరకాలను సెక్యూరిటీగ ఇయ్యవలసి నదిగ విధించిరి. రెండవసారి పొందిన శిక్షనుసంతరము మనామ్యు నిజ అసహాయోద్యమము ఖిలాఫత్ సమస్యలు భారతదేశమందంతట వ్యాపించియుండ నిరాంతరేక ఈ ఉద్యమములో పని చేయుచు యున్నతెద్రు ప్రావిన్స్ యిలో కాంగ్రెసు సంఘము నకు అధ్యక్షులుగను అఖిలభారత ముసల్మాన్ లీగునకు అధ్యక్షులుగ నుండిరి.

1921 సం. ౧౦ అనామ్యువాదాలో జరిగిన జేషియతు హాజరగభలో నిచ్చిన ఉపవ్యాసములకు ప్రభుత్వమువారు మరల ఏప్రియలు 1922 సం. లో 2 సం. రములవరకు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఇతితరలో చెటసాలయభవములు:—మిండి విగతించుట చదువుటకుగాని వ్రాయుటకుగాని వార్తాపత్రికలను, కాగితములను ఇయ్యకుండ జేయుట, రెండవసారి తెలుసందుండ లిర పూరు, బాన్సు, అలహాబాద్, ప్రతాపఘర్, లోగ్నా, ఫిజియా బాదు, మీర్జా లకు మార్చిసంవత్సర వ్యాధిపీడితు డయ్యెను. ఈయనకు విధించిన రు 500 ల జుల్మానావ్రేంద్ రు 5000 ల విలువగలిగిన వ్రేలరీషి రు 60 లకు జేసుకొని ప్రభుత్వవారు గొనిపోయి.

ఈయనకు ఒక కుమార్తె గలదు. భవనంతమైన సంసారము కాదు. కూలివానివలె తన ముద్రాక్షరకాలలో పనిచేసి తన కత్తికలన నె 1వ రు 11 లు లేక రు 12 లు సంపాదించుకొని

సంసారమును గడవుచు, స్వదేశవస్తువులతో నొకపాపు నెట్టి దీనిరలన కొంతభవము సంపాదించి జేశపర్వటనము గావించుచుండెడివాడు.

జేశ నేకల కోకమడవి

ఈ రీతిగ ఇటువంటి మనామ్యులు అమృతవృక్షములకు వాలై దేశనేక చేయుచుండెను. ఇటువంటిస్థితిలో స్థిరమైన వృత్తిగ సూరమి 2 సం. రములు విగర్తించు సరికి కడచినవలె మైతిని ఆరేటి వారిదివరలో కోర్టులు బహిష్కరింపవలె నని యిచ్చిన వాడు. సంములకు వ్యతిరేకముగ వారే నడచుకొనుట చాల పరిహాసాస్పదముగ నున్నది. ఇదివరలో ప్రభుత్వోద్యోగములను వ్యాపనాదవృత్తి మొదలగునన్ని విస్తరించిన వారందరు యీ కథావాదకు డగు మోహని జీవితమును వివిధ తమ మనస్సులను దాడ్ల వంతములుగ జేసికొందుని ప్రార్థించుచున్నవాడ.

మూల శంఖ

బయోనే బహానీ:— అనగా విశేషమయ్యే. జేశమందు పుట్టెదగ్గర, యిదిమిగుల ప్రారవ్యాగ; దీనినే ఆగ్నోకోగము అందురు. యీ రోగము విశేష ఉష్ణముచేతను, అతిసంభారాది వ్యాపారములచేతను సంభవించుచున్నది. గుడస్థానముసంబంధు రక్తవాశము వృద్ధిచై తస్మాత్ మొలకలుపుట్టును దీనికి “మూలకోగమనియు” “దుర్బా మమనియు” పేరు కలవు. ఇది పలువిధములుగా నున్నది. (1) రక్తమూలము, మలముతో నెత్తురుపడుట, (2) అర్బిమూలము, జిగురుగా చీమువలె నీరు ప్రవించుట, (3) శుష్కమూలము, అననవ్యారము లిరువైయుండుట. (4) బ్యాక్యునుండియు అడుగుదిగి యుండుట. (5) లోపలనే గుడముబుడిపి కట్టుకొనియుండుట, వెలుపలను గుడముబుడిపి కట్టుకొనియుండుట, మొలకలుకలగియుండుట, అమముతోనూడి, మలము నెడలనపును నొప్పి కలగియుండుట, జీలము తెల్లగా ప్రవించుట, మొదలగు లక్షణములు కలిగియుండును. మూలవ్యాధి, ఉష్ణము అధికవగునపుడు నొప్పియు పొట్టును, తీటయును, మంటయును కలిగియుండును. వై చెప్పబడిన దుర్బలములన్నియు ఒక నెలదినములు మామూలశంఖ నివారిణి నేవించిన నివారణయగునని ఘంటాపదముగా చెప్పగలము. యీ దివ్యోపధము మాయెటుటనే చాలమందికి అద్భుతముగా గుణము చేసినవిదక, అనభవము మీద ప్రకటన చేసి యున్నాము. వై ప్రాయశు కేమియు అనగరము లేకనే ఒక నెలదినములో ఈ మూలశంఖ రోగమును నివారణచేయును.

వ్యాధి వివరము వ్రాయుచు అద్దరు పంపనలెను.

1 నెలకు సరిపడుమందు 1 డబ్బీ రు 2-0-0 లు

రెడ్డి అందుకంపెనీ, గోపాలపురం.

రాజోలుతాలూకా, కొత్తపేట పోస్టు,
గోదావరిజిల్లా.

హిందీ - తెలుగు
బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలిని వ్రాయబడినవి.

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము

తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2112-688) ఈ ఆశూరగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యొద్ద్యుహ ప్రలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము భూతజైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీటజేశ తిమములు విచిత్రవిదోదద్యులు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుల మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవంత శూదాధియగుట, శరీరముజేసి తలకాయచేత మాటలాడింపు భూమివైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పోత్తము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన తెలిని వ్రాయబడి యున్నది ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుద్యుతముగా ‘మేల్క’ చేయులరని గ్యాంటి యిచ్చుచున్నాము. దీనికేల రూ 4-0-0. త్వరపడుడు! పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

ఆంధ్ర దేశపు ఖద్దరు

ఆంధ్రము ఖద్దరును దేశమునకంతటికిని బంపగలదు.

కాని ద్రవ్యము కావలసియున్నది

"బాంబాయి కార్నికల్" ప్రజ్ఞాపికలకు డిట్లు వ్రాసెను:-

దేశాభివృద్ధికి సహకారముగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలతోను, బీదలతోను ముగియుచుండి సంకలమును ఆంధ్రుల దేశ ప్రజాపితృత్వమునకు దంత యగ్రస్థానము విహించి కుండినను, మాతృదేశస్వాతంత్ర్యమునకై ధర్మసంరక్షణముకావలసినదని దాల్చినట్లును, వారుచి తస్థానము నలంకరించినారు. మా ఆంధ్రదేశవ్యక్తి కనుగొని, మమ్ము కార్యకూరులగు నుండుటలు ప్రోత్సహించిన వాయువు లలో గాంధీ మహాత్ముడు ప్రథముడు. మదరాసు ప్రభుత్వము వకు వెనుక ఆద్యోగము జరగలేక నుండిన శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, భారతీయులలో నెల్ల పాశ్చాత్యవాస న తేమోతమును పట్టుబడినది. ఆంధ్రులకే గావున వారు మహా త్ముని సందేశమును అంత శ్రీమముగను, సంపూర్ణముగను గ్రహించి ఆంధ్రఖద్దరు చాల మెత్తగను, వాణాటగను నుండుటయే గాక చాలకాలము గట్టిగనుండునని నవ్యత్ర యంగీకరింపబడినది. ఈయన ప్రముఖులను, ఆంధ్రదేశమున ఖద్దరు, పరిశ్రమ ఎటుల అభివృద్ధి చెందినదియు సంగ్రహముగ తెలుప నెంచితిని.

ఖద్దరు పరిశ్రమ ఆంధ్రదేశమునందెప్పుడును బాత్తుక నవృ త్తమై యుండలేదు. పాశ్చాత్యవాగము వ్యాపింపని మెట్ట తాలూకాలలో నీ పరిశ్రమ అనాదికీర్తముగ నున్నది. గింజలు తీయట, దూది యేటట, నూలువడుటకు, బట్టల చేయుట, మున్నగు పరిశ్రమలు శతాబ్దమునుండి యున్నవి. మాంచెస్తరు, లాం కమెరులనుండియు నున్నట్లు బట్టలను మూలవైచనట్టి పాం చూరు, శ్రీకాకుళము, భోవతులు ప్రసిద్ధికెక్కినను, గ్రామము లందు వీనినే సామాన్యముగ నుపయోగింతురు. వీరవారు నిరా దంబరముగ ధరించుచుండిన ముడుక మోటుబట్టలే ఆంధ్రజాతి గౌరవమునకును, వ్యక్తి విహ్వలులకు పరిణమించినవి. ఆంధ్ర విద్యార్థులు ఖద్దరు ఆరిక వైతికవిలువను బాగుగ గ్రహించి భక్తిమయిలువని నుపయోగించుచున్నారు. ఖద్దరు శేతగాంధీ గంభీరమైనదని మెచ్చుకొని ఖద్దరుబట్టల యవసరమును మెచ్చుచున్నది. రాష్ట్రములో నూలువడుటవారికిని శేత నేయువారికి అత్యధికముగ ప్రోత్సాహము కలిగినది. ఇదివఱకు తమకు కావలసినవానినే కొలిపిపాటిగ వడికి నేసికొనుచుండి నందున వీరజనుల నేటలకు చేతినిండ పని లేకయుండెను. కాని ఖద్దరువా. ధ యధిమై నుడున, నూలువడుటవారును శేత నేయువారును తమ మేధావి నికను నుపయోగించి శక్తికొలిపి పనిచేసి లాభము పొందుచున్నారు. వీరికిపుడు తినుటకు పుష్కలముగ ఆహారము లభించుచున్నది. బ్రిటిషు వారు వందయేబది సంవత్సరములకు వైగా భారత దేశ రాజ్యము చేయుచుండినను, ఈపాటిసఖము వారి కిదివఱ కెన్న డును నుండి యుండలేదు. ఈ నూలు వడుటవారు, ఈ శేత గాంధీ, ఉత్పత్తి చేయుచున్న ఖద్దరుబట్టలు ఆంధ్రదేశమునం దు ఆత్మవిశ్వాసమును, ముడుకును గలిగించినవి. ప్రజలను ఖద్దరునందు ప్రీతి గలిగియున్నారు. బట్టలకు గిరాకీ యధికమై నందునను ఈయనభగ్జ్ లునిపుణముగ తయారు చేయు చుండినందునను అధిక సంఖ్యావలగు పురుషులు, స్త్రీలు, రాట మును చేపట్టివారు. ఆంధ్రదేశములోని ప్రతి యాంధ్రుడును వకుకగలడని చెప్పట యేహత్రమును అతిశయోక్తి కాకాల దు. గాంధీ మహాత్మునియొక ఆంధ్రులు మాపిన భక్తి విశ్వాస ములును, ఎక్కటికిని భారత సాంప్రదాయములనే యవలంబించుచు భారతీయులగునే ఉండవలెనని పట్టుదలయు ఖద్దరు నెడల మాయాంధ్రులకు గలత్పిష్టను మెచ్చించుటకు తోడ్పడి నవి. ఈ ప్రవృత్తియు నిరటకుముగ సాగుచున్నది.

కాని వివిధజిల్లాలలో జరుగు పనులను తెలిసికొని వాని నేకముఖముగ త్రవ్వటకు ప్రయత్నింపవలసియున్నది. పూజ్య లగు డాక్టరు భో. కటాభి శత్రురామయ్యగారి ప్రోత్సాహ మునకు బందరు, కాతకూడు అంగలూరు ఈ వి య మై గ ట్టి ప్ర య త్న ము ల గా వి ం చె ను. ఖాదికై బందరు ఆంధ్రజాతీయకళాశాల రూ 25,000 లను యోజ్యోగించెను. దత్తమండలములనుండి పంచమ శేతగాంధీను న్నాపించెను. వంద దగ్గములు పనిచేయుచున్నది. కళాశాల నుండు రంగుల్లు, అద్దము కాలవలకు, భోవతులకు, చీరలకు, మున్నగువాటి బహుస్థానముగ వేయబడుచున్నది. విదేశపు ర్జితదేశములుగాని రంగులుగాని జాతీయకళాశాలవాని నుండు ఎందుకును పనికిరావు: కళాశాల గావించుచున్న యపూర్వముగు కార్యముల లభింపించుచు, ఆంధ్రభారతకాంగ్రెసు సంఘము కళాశాలకు ధారాళముగ నొక పదివేలరూప్యమును విరాళము నొసంగెను గత సంవత్సరము కాలవరము, అంగలూరు, చెరియొక అయిదువేల రూప్యముల విరాళమును బొందెను.

బహులి యనంతరము

మహాత్ముని యద్భుత రాజనీతివలన, బహులియందు గూడిన ఆంధ్రభారతకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము నిర్మాణ కార్యక్రమమును సంపూర్ణి చేయుటకు వ్యర్థ వాసగు నుద్దేశ్యముతో తాత్కాలికముగ కానవోల్లంఘనము వాపతీర్మా నించెను. అది ముఖ్యముగ ఆంధ్రులపాలిటివరముగ నుండెను. వారు కాంగ్రెసు, మహాత్ముడు శోరినవాని నన్నిటిని సంపూర్ణి చేయలేదు, ఖద్దరుచరచరము నికను బాగుగ వ్యాపింపజేయ లేదు వీరిల కార్యనిర్వహణము కంకను, పన్నుల నిరాకరణము వలనను, తమ లక్ష్యమును త్రవ్వబోవుచుండ, బహులి తీర్మా నము ఆంధ్రులను ఖద్దరు ఉత్పత్తి నెడల నికను శ్రద్ధపుచ్చుకొను నటుల చేసెను. ఖద్దరునకై ద్రవ్యము వెచ్చించి దేశము కీర్ణముగ స్వరాజ్యమును సంపాదించగలగునటుల జేయుటకు సాధ నములను వర్తవలకు కచ్చెప్పటకు మా నాయకులు ముఖ్య ముగ టంగుటూరు ప్రకాశంగారును, కాశీనాథుని వాగేశ్వరరావు గారునుబానుకొనుచున్నారు. రాజమహేంద్రవరము, గుంటూరు, బంగోలుమున్నగు ప్రదేశములందు జాయింటు స్టాటు కంపెనీలు కొన్ని స్థాపింపబడెను. మరికొన్ని ప్రదేశములందును స్థాపితము గానున్నవి. ముఖ్యముగ రాజమండ్రి అన్వేరియా ఆంధ్ర ఖద్దరు పారిశ్రామిక సంఘమువారు చాల ప్రశంసనియి పురు పనిచేయు చున్నారు. రంగులని, గీరలని, పలువిధములగు బట్టలవట్ట దొరకను, అవి వ్యక్తమైన ఖద్దరా కాదాయని సందేహింప నవ సరమే యుండదు. కట్టులు మండల మందలి నాగలాపురము నందు కలవుచే బాధపడుచుండు వీరవారిని సరక్షించు నిమి త్తము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము ఖద్దరు ఉత్పత్తియం దు రూ 15,000 లను వెచ్చించెను. అనేక సంఘములు స్వతంత్ర ముగ ఖద్దరు నుత్పత్తి జేయుచున్నవి. కాని కాని నన్నిటి శేకము ఖముగ పనిచేయునటుల బానుకొనుట యుక్తము. ఆంధ్రరాష్ట్రీ య కాంగ్రెసు సంఘము మదరాసు నందొక ఖాదీ భాండార మును స్థాపించెను. ఆంధ్ర నేతగాంధీకును, నూలు వడుటవారి కిని ఇంకను విశాలమగు నవకాళముల నొనగూర్చుకలసి యున్నది. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము ఇటీవలనే కాశీనాథుని వాగేశ్వ రరావుగారి కధ్యక్షులుగా నొక ప్రత్యేక ఖాదీ కాఫను నిర్మించెను.

దేశమున కంతటికిని ఖద్దరుకై ఆంధ్రభారత కాంగ్రెసు సంఘము ప్రత్యేకించిన పదు నేడు: టులకుగాను మారాష్ట్రీయ నకు 11 టులకు అప్పుక నొసగబడెను. ఖాదీబోర్డు ఈ సొమ్ము ను ఉచితకరితిన వినియోగించునని నమ్మెదను. ఇదిగాకను కాగేశ్వరరావుగారును ఆంధ్రభారత ఖాదీకాఫ పరిశీలనాధికారియగు మధురాదాసుగారును ఆంధ్రదేశమునందు ఖద్దరు ఉత్పత్తికై మూడువేల రూప్యములను ప్రత్యేకముగ వెచ్చింప నున్నారని తెలిసికొంటిని. ఈ మొత్తములతో ఆంధ్రపుత్రికలు ఆంధ్ర పుత్రికలు తగిన వ్యవసాయము గలిగి నుఖముగ నుండురని తలంచెదను.

ద్రవ్య మత్యవసరము

నా యావ్యాసమును ముంచుటకు పూర్వము ఖాదీపరి శ్రమనుకూర్చి నాన్యంతర్యాధిపాయముల నొకేత (వాడుదల చితిని. ఈపరిశ్రమ సహజసిద్ధముగనే నెలకొనినది. గుంటూరు లోని పల్నాడు చక్కని, సన్నని, మెత్తని, ఖద్దరును ఎంత యేని బంపగలదు. పరిశ్రమ దానియంతట అదియే వ్యాపించి అభివృద్ధి చెందినది. ద్రవ్యసరిత పుష్కలముగ నున్నచో, ఖద్దరు ఉత్పత్తి యంతయైనను సాగుననుటకు అభ్యంతరము లుండవు. విగ్రాఖట్టణము, గంజాం జిల్లాలలో కొన్ని భాగములం దీపరి శ్రమ మరింత మనోహరముగ నున్నది. మధురదాసుగారు జెప్పి నటుల, పదిమొదలు రెండువందల నెంబరువఱకు ప్రజలు నూలు వడికి ఆనూజను బట్టలుగ నేయుదురు. పొంచూరు, సోంపేట, శ్రీకాకుళమువంటి గ్రామము లీపరిశ్రమయందు ప్రసిద్ధికెక్కినవి. అనుభవము సంపాదించిన పొంచూరు స్త్రీలు మాసమునకు 11 పాసు నూలును మాత్రమే వడకుదురు. వారెంత నాణావగ వడకునదియు దీనినిబట్టి గ్రహింపవచ్చును. నిపుణతయందుగాని, నాణావనందుగాని, విధమునందుగాని ఆంధ్రనూలు బాగుగ నున్నదని మధురదాసుగారు పలికినమాటలు సామాన్యము లైనవి గావు. దేశమునందు ఆంధ్రరాష్ట్రము ప్రథమస్థానము నాక్రమించి యున్నదనుట నిర్వివాదాంశము.

ఇక ముగించెదను. మాకు ద్రవ్యము ఇంకను కావలసి యున్నది. బొంబయివర్తకుల ప్రోద్బలమువలన, కలితీనూలును వేయుట యారంభమయ్యెను. దేశమున కవచారము గావించుట యైనది. ఫలితమునజూచి మే మవమానము చెందుచుంటిమి. ఇతర రాష్ట్రములవారు మాకు ఖద్దరుకై వ్రాయుకొందురని నామనవి. వారు తమ యేజంట్లను బంపి స్వచ్ఛమగు ఖద్దరుకై నిట ద్రవ్య మును వెచ్చింపవచ్చును వారికి తోడ్పడుటకు మానాయకులును, మా నూలు వడుట వారు ను, నే క నే యు వారు ను ఎల్ల వ్య డును సంసిద్ధులుగ నుండురు. ఇతర రాష్ట్రములు మాకుచేయూత నొసంగుటకేరెంచి, మాకవర మగు ద్రవ్యమును వెచ్చించిన ఆంధ్రదేశము భారతమున కంతటికిని వత్త్రము నొసంగగలదని నా నిశ్చిత్యాధిపాయము. ఆంధ్రదేశము తన సాంప్రదాయములను గవనించుచు దేశమునకును కాంగ్రె సునకును మహాత్మునికిని అవచారము గావించునటులు భగ వంతు డనుగ్రహించుగాక !

హిందీ పక్ష పత్రిక

ఓ వ వ వ

సంపాదకుడు:- హృషీ కేశ శర్మ.

దీపాకళిదినమున వెలువడును. ఇందు హృత్తి గాంచిన హిందీ విద్యార్థులయొక్క, సాహిత్య సాంఘిక, భౌతిక, నీతి సంబంధముల వ్యాసములు, శిక్షాప్రములనుమించి నకల పూర్వముగ కథలును ప్రకటింపబడును. మరెవని నూతనముగ హిందీ నవ్యసీమహారం నువకునెల్లు తెలుగు నుచ్చారణార్థ సహితమైన చక్కని చిన్న చిన్న కథలు గూడ ప్రతిసంచి కయందు ప్రకటింపబడుచుండును. వెంటనే ఆర్డరు పంపుడు సం॥ చం॥ రూ. 3, మాదిరిపత్రిక 1-కి ఆ. 3, కత్రిక వి. పి. ద్వారా పంపబడును.

మేనేజరు - రాష్ట్ర భాషా, (388) క్రిస్టి కను - మదరాసు.

మిజాతకము

2 క సం॥ రమువరకు జరుగు సంకతులు నెలలువారిగా వ్రాయుటకు కట్టుము రూ 2/-, జీవితమంతటికాను దశ అంత ర్యకలతో వ్రాయుటకు రూ 5/-, ఇత్యేకారము జీవిత మంతటి లాను ప్రతి సం॥ రములో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వ్రాయుటకు రూ 8/-, జనన సం॥ రం, శే, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపకలెను. లేక జాతకమును పంపకలెను. అన్ని సలములనుండి మితిలేని యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చియున్నవి. జా తకము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును. డి. ఆర్. శ్రీనివా సయ్య, కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ) పోస్టు మైనూరు.

"స్వరాజ్య" సిరాబిల్లలకు

సోల్ విజిట్ల కాలపరిమితి ముద్రలు (841) 1911 సం॥ నవంబరు నెల 30-వ తేదితో ఆఖరై నది. ఇప్పుడు అందరికీ పంపబడును సీరా లన్నిటిలోను అతిసరస మైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధర ప్లాట్లకు 6 గ్రాములు 0-14-0, 12 గ్రాములు రు 1-8-0, 36 గ్రాములు రు 4-0-0, ఎటుపు 6 గ్రాములు రు 1-12-0, 12 గ్రాములు రు 3-4-0, 36 గ్రాములు రు 9-4-0. పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు చేరు. Swaraj Ink Factory, 17/3 (7) Cornwallis Dseet, Calcutta.

శ్రీమదాంధ్ర బహుదేవురాణము

ఆచ్యునున్నది. ఆంధ్ర శ్రీమద్రామా యణము

అచ్చునున్నది. హోలాస్థమాహాత్మ్యము. సాగ్గందపురాణములో నొక భాగము. ఇందు మధుర మీశాక్షీ సోమసుందరేశ్వరు లీలలు దెబ్బదియొకటి విచిత్రములుగ వర్ణింపబడి యున్నవి. వద్యములు మూడువేలు వెల 0-12-0 అణాలు. ఆంధ్రులతోపాఖ్యానము. ఇందు లలితభండారుని కంపుట మొదలగు క్షత్రుల శేకము లున్నది. మంచి లైండు వెల రూ 1-8-0-0. విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేకము. సుమారు నాటకము. వెల 0-12-0 అణాలు. శ్రీరామనవాసము. ఉత్తమముగ నాటకము. అచ్చునున్నది. వెల 0-12-0 అణాలు. జనమంచి తేనాద్రీశర్మ, తెనుగుపండితుడు, హైదరాబాద్, కడప.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగవంతు! జాతకరత్నము PART I జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ శేత మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యారెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము ఆక్రమ లేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భగము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభాగములతోగో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యంతిజ్యోతిషుగ్రంథము. దీని వెల రు 2-0-0, నెలఖర్చులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే కుయువో జాతకములు సరసమైనభరతు పంపబడును. (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖరెంకోట, కళాఖట్టంజిల్లా.

అతిపవనములు కన్నదలదములు:— దేశ్యపదములలో
కొన్ని పదములకు అతిపవనములతో సహాతియగు గలదు.
వాని సహాతియపదములు గ్రహించి కొన్నిటికి జన్యజనకభావ
మును గొన్నిటికి సోదరభావమును నిర్ణయింపవలయున్నది. ఇది

బాంబయి పురాణివృద్ధిసంఘము నర్ బాలచంద్ర కృష్ణ
గాని మృతికి విచారమును దెల్పిరి.

(2) బాక్స్ 2 లక్షల గా పెంచుటకు సంబంధించిన నిబంధనలను గుర్తించుచు 5000 గ్రామీణులకు 15 శతాబ్దమున కంటే ఎక్కువ వయస్సు కలిగినవారైన, 14000 మంది పొరబడినవారిని బహిష్కరించుట, నిరాశ్రయము లింకను చాలా మందిని చంపించుట.

ఈ కేసు హాట్మల్ 14 న పేటి వాయిదా పేరు
బడినది. బట్టారు జయలక్ష్మి మదరలు హాట్మల్ గారి సుదర్శన-
కుమార్ హాట్మల్ గారి వ్యాధివాది కనుమతి యిచ్చబడినది.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ అక్టోబరు 16-న తేది

సోమవారము

శుభపరిణామ మేర్పడునా?

అట్టి సమస్య తురుష్కల కనుకూలముగ పరిష్కరింపబడు సూచన లగవడ మున్నవి. ఇంకొకటి దొరతనము వారు పట్టుదలతో పనిచేసినచో ఖలా ఫతు సమస్య యంతయును గూడ చక్కగా పరిష్కరింపబడిగలదు. దొరతనమువా రట్టి శ్రద్ధ చూపెద రనియే ఆసంకపచ్చును. అట్లుదరిగిన సచిరకాలము నందే శాంతిముగిసి విషమసమస్య ముగియగలదు. భారతదేశీయులగు మహమ్మదీయులకును ప్రపంచమునందలి మహమ్మదీయుల కందరికీ గూడ మన శ్యాంతి చాలవరకు కలుగగలదు. భారతదేశీయు లగు మహమ్మదీయులకు కీనివలననే సంపూర్ణ మనశ్శాంతి కలుగు నని పరిమళపించిన నార్దుక్తి పు ప్రభువు వెనక నూచించెనుగాని అతనిసూచన మరు మరీచిక యని నాడే మనమహమ్మదీయనాయకులు స్పష్టపరిచియున్నారు. ఆ ప్రభువు సూచించినదీని గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమున బంధించి. రెండవసూచనప్రకారము మహమ్మదీయుల అభిమత మీ డేర్పరుకు అంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు మెలకే గడంగ రైరి. కాని యిపు డిట్టి సమస్యతో పాటు ఖలా ఫతు సమస్యనగూడ భారతదేశ వాసులగు మహమ్మదీయుల కనుకూలమగురీతిని వారిపుడు పరిష్కరింపవచ్చును. అందువలన మహమ్మదీయుల ఆందోళనము ముగియవని వా రాశపడవచ్చును. శాసనసభ్యులు నిరుదములు మంత్రిపదవులు రాష్ట్రాధిపత్యములు మున్నగు పెద్దయద్యోగముల నొసంగి వితవాదుల నివరణకే లోబడుచుకొంటిమి గదయని వారు సంతసింపవచ్చును. సాంఘికవిష యములందలి సంఘర్షణమునలన ప్రాప్తాజ్ఞేతర పంచమసంఘములవారు ప్రతికూలురై యుండుట తమ కనుకూల మని వారు భావింపవచ్చును. స్థిర లాభములు స్థిరసంపదలు భూములు జమీలు తాలూకాలు సంస్థానములు గలవారు తమసాత్తుల కాసింది మిన్నకుందుగని వారుముదమందవచ్చును. ఉద్యోగముల కాసింది ప్రభుత్వోద్యోగులు పెదవి కదల్చుని భావింపవచ్చును. ఈరీతిగా దేశీయులలో బహుళసంఖ్యాకులు స్వరాజ్యాందోళనమున పాల్గొనకుండుట అంగ్ల రాజనీతిజ్ఞుల కత్యంతానుకూలమనుట నిజమే. అందులకుతోడు గాంధీ మహాత్ముడు కారాగృహబద్ధు డగుటయు లాలా లజపతరాయి అలీసాదరులు దేశభక్త వేంకటపు య్యగార్లు మున్నగు ప్రముఖు లింకను కారాగృహ ములయందే యుండుటయు వారి కనుకూలమే. అసహాయోద్యమావలంబకు లందరును మహాత్ముని ఆదేశమును దేశీయమహాసభవారి ఆనతిని తల దాల్చి ఏకనిశ్చయముతో నిర్మాణవిధానమును కొనసాగింపక సౌఖ్యాయాత్మకులై పరిపరివిధంబుల శంకాసంకులితచిత్తులై వాదప్రతివాదంబు లొనర్చుచుండుటచే అసహాయోద్యమ మైకమత్య విహీనమై దుర్బలమై యున్నదని వా రూహించుట కవకాశము లేకపోలేదు. పైకి కనంబడు నీలక్షణములబట్టియే వారు పరిస్థితుల నిర్ణయింప దొరకొందుచేని తప్పుక గొప్ప పొరబాటు నొనర్చినవారగుదురు.

అసహాయోద్యమావలంబకులలో సభిప్రాయ భేదము లెవ్వయైన నున్న నవి నాయకుల మనుకొను వారిలో మాత్రమే గలవుగాని జనసామాన్య నుట్టి వాని సంతమాత్రమును సాటించుటలేదు. విశ్వజన వంద్యుడగు గాంధీమహాత్ముని మాటని వేదసాక్ష్య ముగ తలదాల్చి నిశ్చలభావముతో గాఢదీక్షతో ఏకాగ్రతతో నిర్మాణవిధానమును కొనసాగింప దేశీయులు దీక్షితులై యున్నారు. ఖడ్గప్రచార ము సందిపుడు దేశీయులు చూపుచున్నదీక్షయును వీరవేణ్య లగు అకాలిసాదరులును ధైర్యధురంధరు లగు మూర్ఖీమహారాష్ట్రసాదరులును చూపు చున్న సత్కాగ్రహదీక్షయును యీ సత్యమును వేనోల్ల చాటుచున్నవి.

అలీ సాదరులు కారాగృహమున బంధింప బడియున్నను వారి మాతృదేవర్యు పూజనీయ యునగు అనాడిబానో అమ్మగారును అఖిలభారత జనవంద్యులగు హాకీ అబ్దుల్ హను గారును యుక్తా యుక్తపరిజ్ఞానసిఫులు లగు వాక్టరు అన్నారీ గా రును తక్కుంగల మహమ్మదీయ ప్రముఖులును నాయకత్వము సహించియుండ మహమ్మదీయసాద రులు భరితమాత్ర స్వరాజ్యసంపాపీతము సధి స్థించువరకును తమ యద్యమము నావంతయేని విరిమింపరని అంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు చక్కగ గుర్తించి తదనుగుణముగ మెలంగుట శుభ ఫలవము. అంగ్ల సామ్రాజ్యమందలి తక్కుంగల జెతములకు గల సర్వస్వాత్యంత్రగౌరవములును భరితదేశమునకు గూడ లభించువరకును భారతీయులు సంతృప్తి నంద జాలరు. భరతభూమి సంతపరకును శాంతి నెలకొన జాల దనుట శిశ్యయము.

నవంబరు 10 న తేదీని జరుగనున్న భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభయందీ సత్యమే స్పష్ట ముగా ప్రకటింపబడగలదు.

గాంధీ మహాత్ముడు కోరిన దెడ్డియో అంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు సరిగ గ్రహించిన ట్లగవడదు. గాంధీ మహాత్ముని సత్యనిష్ఠ నిశ్చటితైన వారు సరిగ గ్రహించినట్లు తోచదు. సర్వేశ్వరుని సృష్టియందలి సమస్తమానవకోటిని మానవకోటి నని మూత్ర మేల మితకటపవలెను. సర్వజీవులను అత్యవత్సర్వ భూతాని యనుధర్మము ననుసరించి తాను సమాన ముగా ప్రేమించెద నని మహాత్ముడు స్పష్టముగ వేయసారులు వెల్లిడించెను. సత్యవ్రతుడగు నా పూజ్యుని వాక్యములయందలి సత్యము నాంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు గ్రహించినచో విశ్వ సిందినచో నిట్టి అపోహలకు వారు పాల్పడ నవసరమేకలుగదు. అంగ్లేయులును పాశ్చా త్యులును భరతదేశమును వీడిపోవలెనని మహాత్ము డెన్నడును కోరలేదు. భారతదేశప్రభుత్వసంబంధములగు నుద్యోగములందు భారతీయులు తప్ప నితరదేశీయులవా రెవ్వరు నుండగూడదని మహా త్ముడు కోరలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులు పాశ్చాత్యులైనను భారతీయులైనను తాము ప్రజలసేవకులము గాని ప్రజల అధికారులము గామని స్పష్ట ము గా గ్రహింపవలెను. ప్రభుత్వము ప్రజల అభిమతాను సారము జరుగవలెను. ఉద్యోగులు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించునూడదు. దేశక్షేమమును కోరుచు దేశ భక్తి కలిగి ప్రజల అభివృద్ధికై ఉద్యోగులందరును పాటుపడ నలెను. అట్లు పాటుపడనివారు భారతీయులైనను వారు ప్రజల ఆదరణకు పాత్రులు కాజాలరు. ప్రభుత్వవర్గమువారు రవ లంబించుచున్న నిరంకుశవిధానము మారనిచో ఇపుడున్న పాశ్చాత్యుల స్థానమున భారతీయులనే నియమించినను నష్టమే. ఇట్టిమార్పును గాంధీ మహాత్ముడు కోరియుండలేదు. ప్రభుత్వవృద్ధ యము మారవలెనని మహాత్ముడు పదింబదిగ నుడి

వెను. ఆస్ట్రేలియా కెనడా మున్నగు స్వతంత్ర రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము లాయాదేశముల ప్రజల అభివృద్ధికై ప్రధానముగా గోరి బ్రిటిషుసామ్రాజ్య సభలు చెల్లు పనిచేయుచున్నారో అట్లులే భారత దేశప్రజల అభివృద్ధికై ప్రధానముగ గోరి భారత ప్రభుత్వము పనిచేయవలెను. అట్లు పనిచేయు ప్రభుత్వవర్గమువారు పాశ్చాత్యులైనను ప్రజల మన్ననలకు వారు పాత్రులైయుండుదురు. అట్లుగాని నా వాయద్యోగులందరును భార తీయులే యొకను వారు ప్రజలముగ్గులను బడవి జాలరు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము మారుట యనిన నిదియే. మాంటాగూ మెయ్యుఫర్డు సంస్కరణము లందీమార్పు గోచరింపలేదు గాననే ఆసంస్కరణములు ప్రజల ఆదరణకు బడయజాలవయ్యెను.

మాంటాగూగారు భరతఖండమునకు వచ్చి పరికిలన మొనర్చినపు డిదేశమునందలి జాతీయ వాదులభావములు స్వాతంత్ర్యవాంఛాప్రపూర్ణ ములై యుండలేదు. విద్యాదిసర్వవిధసమానార్హతలను బడవిన తమకుగూడ ఆంగ్లేయాది పాశ్చా త్యుల కొసంగుచున్న ఉన్నచోద్యోగములను తత్సంబంధాదాయకారవాధికారములను నెసంగెవలె ననునదియే వారిపుడు వెల్లిడించినభావము. నిరంకుశత్వ మంతరింపవలెను ప్రభుత్వము ప్రజలయిష్టానుసారము జరుగవలెను. సామ్రాజ్యమునందలి యితరదేశీయులకు గల స్వస్వాతంత్ర్య సమాన గౌరవములు భరతఖండమునకును భారతీయులకును గూడ కలుగవలెనను నుదారభావములపుడు వెల్లిడింపబడలేదుగాన మాంటాగూ సంస్కరణము లందు ఉద్యోగసంబంధములగు సదుపాయములు నూత్రమే చేయబడను. ప్రభుత్వోద్యోగము లందు ప్రమోక్షముగా భారతీయులనే హెచ్చుగా నియమించుచుండవలెనను సంతక మూంటాగూ గారి యాదార్శము వికసించినది. దానిఫలితమేమి? తెల్లనిరంకుశత్వము పోయి నల్లనిరంకుశత్వ మేర్పడుటయే దానిఫలిత మైనది. ఇప్పుడు దేశీయులంతి తితో సంతృప్తి నొందజాలరు. నిరంకుశత్వమునే రూపుమాపవలె నని వారు దీక్షబూనియున్నారు గాని వారికి ఏజాతితోడను విరోధములేదు. పాశ్చా త్యులపై వారికెట్టిద్వేషమును లేదు. పాశ్చాత్యులైనను మరెవ్వరైనను ఉత్తములందరను భారతీ యులు తప్పుక గౌరవించెదరు. ఉత్తములు కాని వారు దేశీయులైనను వారిని నిరసింపక మానరు. వెరుకటి పంజాబు అల్లరులలో దుష్కార్య ముల నెనరించిన భారతీయులను నిరసించుచు మహాత్ముడు పాదించిన తీర్మానము దేశీయమహా సభయందామోదించబడెను. బాంబాయి చౌరీ చౌరా మున్నగుచోట్ల చార్జనముల నొనరించిన దేశీయులను మహాత్ముడు స్పష్టముగా నిరసించెను. ములబారులోను మూల్తానులోను ఘాతుకముల నొనర్చిన మహమ్మదీయులను మహమ్మదీయనాయకులు స్పష్టముగా నిరసించిరి. తమపై సిండుకంత ప్రేమ నైన చూపినవారేదేశమువారైనను వారిని భార తీయు లత్యధికముగ గౌరవించెదరు. ప్రస్తుత మాంగ్ల దేశమునందలి రాజనీతిజ్ఞు లీ సత్యమును భారతదేశ జనసామాన్య స్వభావమును సరిగ గ్రహింపక నిష్కారణముగ వారికనమతి నొనరించి వారిని నెప్పించుచున్నారు. వారు కోరునది అధిని వేశనములకుగల స్వగరిపాలనమునంటి స్వపరిపాలన ము. ఈఆందోళనము ప్రభుత్వవిధానమునకు సంబంధించినదిగాని వ్యక్తులకును జాతులకును సంబంధి చినదిగాదు. ఈసత్యమును గ్రహించి స్వార్థపరత్వమును వర్జించి యథార్థ మగు సామ్రాజ్యాభిమానమును వెల్లిడించి లోకకల్యాణమును దేశహితము నాసించి ఉదారభావులై అంగ్ల దేశమునాగు భారతీయులు

కోరినరీతిని స్వచ్ఛరిపాలనము నొసంగిన స్వరాజ్యాం దోళనముగూడ ప్రశాంతిముగను. రీడింగుప్రభువు గారు కోరినరీతిని శాంతి-పరమశాంతి-సమగ్రశాంతి దేశమున నెలకొనగలదు.

అట్లానరింపక మిత్రభేదసాధనమున స్వార్థ మును సాధించుటకే వారు ప్రయత్నింతురేని శాంతి ఎన్నటికిని లభించదు. కాన ఖిలాఫతుసమస్య నను కూలముగ పరిష్కరించునపుడే రాజకీయములకై కారాగృహముల బద్ధులగు దేశీయులనందరిని విడిపిం చుటయు స్వరాజ్య ప్రకటనమునగూడ జరుగదగును గాన ఉచితజ్ఞతతో ఆంగ్ల దేశ రాజ్యాంగ వేత్తల ట్టుదారభావులై యొకరుగాకయని యాసించె దము.

భళి! నెల్లూరు పొడలారా.

నెల్లూరులో హిందువులకును క్రైస్తవులకును మహమ్మదీయులకును పరస్పరకిలహములుండుటచే నెల్లూరులో సభలు ఉదాహరణములు ఉండేవిపులు మున్నగునవి జరిగిన శాంతికి భంగము కలుగు నను మిషతో మేజిస్ట్రేటు నిరీధకమగు నాజ్ఞ నిచ్చుటచే నెల్లూరునందలి హిందుమహమ్మదీయులకై ప్రవక్తలు మితవాదులు జాతీయవాదులు నెల్లూరును పురమందిరమున సమావేశమై తమలో తమ కిట్టి అంతఃకిలహము లేమియును లేవని స్పష్టముగ వెల్లడించిరి. చెన్నపురి శాసనసంఘసభ్యుడగు రావు బహదరు అమంచర్ల సుబ్బుకృష్ణారావు పంతులుగారధ్యక్ష్యులనహించిరి. నెల్లూరుమ్యససిపలుసంఘాధ్యక్షుడగు హైకోర్టునకిలు యాహయాలీ గారు సభాపక్షపక్షికపై సంతకము జేసిన వారిలో నొక్కరుగా నుండిరి. వివిధమతముల వారికి పరస్పరవిరోధము లేవ్వియును లేవని వివిధమతముల నాయకులును అధ్యక్షులును సభలో స్పష్టముగ వివరించిరి. ఈ రీతిగా నెల్లూరు సోదరులు తమ పౌరస్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టి హాస్యాస్పదమగు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువునందలి నిజనీతిని వెల్లడించిరి. ఆత్మగౌరవము గలవా రింతకింప చేయదగిన దేమి కలదు? ఇట్లు దేశమునందలి వివిధమతజాతిసంఘములవారు స్వాతంత్ర్యసంరక్షణార్థము ఏకీభవించి పనిచేసినచో స్వరాజ్య మించి కాలమునందే తప్పక లభించగలదు. భళి! నెల్లూరు పొడలారా యని ఆంధ్రలోకమంతయును భారతీయు లందరును ప్రశంసించదగినరీతిని ఆత్మగౌరవమును వెల్లడించిన మాసోదరుల నెంతయు ప్రశంసించుచు దేశీయు లందరు నిట్టి పట్టుల నిట్టి ధీరత్వము నే చూపించదగు నని సూచించుచున్నాము. అత్తరి పట్టకే సభను దిగ్విజయముగ కొనసాగించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు గారిని వినుతించుచున్నాము. ఉత్తమవంశ సంజాతలును ఆభిజాత్యసంపన్నులు నై యుండియు ఆత్మగౌరవసంరక్షణార్థము అంతఃపురంబుల వీడి రాజవీధుల పాదచారిణులై ఖద్దరును పీక్రయించి ఆంధ్రభారతనారీలోకమున కంతకును అధికకీర్తిని గడించిన సోదరీరత్నము లగు శ్రీమతి పౌణకాకనకమ్మగారిని శ్రీమతి తిక్కవరపు సుదర్శనమ్మగారిని చాలప్రశంసించుచున్నాము. ఇట్టినుపుత్ర పుత్రికారత్నములం గన్న నెల్లూరుపురవరము తన తొల్లింటికీర్తిని ద్విగుణీకృతము గావించి సింహ విక్రమము జూపి సింహపురి యను తననామమును సార్వక మొనరించుకొనెను. పోలీసువారును మేజిస్ట్రేటులును ఇకనైన అనవసరముగ నిట్టి నిరాధారములగు నుత్తరువుల నొసంగకుండురుగాక.

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల - బందరు

కీర్తి శేషులగు కోపల్లి హనుమంతరావు పంతులుగారిచే స్థాపింపబడినది.

భారతజాతీయ మహాసభాదర్శముల ననుసరించి 14 సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్న

జాతీయ విద్యాలయము

ఎప్పటివలె దీపావళిభిక్షుల నిచ్చి "స్వధర్మమును నిర్వహింపుడు"

మహారాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘము

పూనా నగరమున మండల కాంగ్రెసు సంఘము ఉద్యోగుల ఎన్నికలను జరుపునభ్యంతో నియోజకులపట్టికనుగూర్చి కొంద రాక్షేపించిరినియు నియోజకము జరుగనిండు పిమ్మట నాక్షేపణలను పంపు జని అధ్యక్షుడు చేసిన ఉత్తరువు నొకపక్షమువారంగీకరింపక సత్కారాహము నవలంబించి నియోజకము సాగకుండ జేసిరియు సభలో కొంతకలవరము కలుగుటచే సభ్యులు సభను నిలిపివేసి ననియు వినుటకంతయు చింతిలుచున్నాము. ప్రస్తుతమున్న కాంగ్రెసు డిభానమును మార్చునాడను కక్షవాదే యిట్టి అధ్యంతరమును కలిగించి రని తెలియుచున్నది. ఇది సమంజసము గాదని వ్రాయవలసివచ్చినందులకు చింతిలుచున్నాము. ఎటులైనను శాసనసభలందు ప్రవేశింపవలెను బహిష్కరణ త్రియమును తొలగింపవలెని కోరుచున్న పక్షము వారి ప్రాబల్యమే హెచ్చుగానున్నదను నభిప్రాయము సరి గాదని దీనివలన. స్పష్టముగ చున్నది. గాంధీమహాత్ముని విభానము ననువచాదను పక్షముగూడ మహారాష్ట్రలో ప్రబలముగ నున్నట్లు తెలుపబడుచున్నది. కాంగ్రెసువిభానమును మార్చవలెనను పక్షమునందు కేసరి మహారాటా ప్పటికీ లభికాభిమానమును చూపుచున్నది. అందులకు ప్రతికూలతను కనబరుచుచున్న సర్వేంటు (కలకత్తా) క్రానికలు (బొంబాయి) పత్రికలువ్రాతలకు గినిసి యిటీవల మహారాటాపత్రిక ప్రధాన వ్యాసమునందు వ్రాసిన పరుష వాక్యములకు బ్రబూను (లాహారు) పత్రిక చాలనెచ్చుకొనుచు "అవ్రాతీ తనమర్యాదకు తగినదికాదు" అనుటకంటె కటుతరమగు వాక్యమును వాడకాలక ఆ వాక్యమును వాడితి నని వ్రాసినది. అసహాయోద్యమపత్రిక లిట్లాహాంటినిందించుకొనుట కడుననుచితమని మా సమకాలికపత్రికయగు బ్రీబ్యూను పత్రిక యొసంగిన అభిప్రాయముతో మేముగూడ సంపూర్ణముగ నేకీభవించుచున్నాము.

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము.

సంఘమువారి కడపటి సమావేశము 11 వ తేదీని అలహాబాదులో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఆనందభవనమున జరిగినది. నివేదికముపై సభ్యుల దరును సంతకములు చేసిరి. వారము హజరులో నివేదికప్రతులు భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసభసభ్యుల కందరికిని చేరగలవు. నవంబరు 10 వ తేదీని జరుగు స్థాయిసంఘసభయందు నివేదికము చర్చింపబడును. దానివర్తనసానముకొరకిపుడు దేశీయులత్కంఠతో నిరీక్షించుచున్నారు. స్థాయిసంఘసభ్యులుచితజ్ఞతతో గాంధీమహాత్ముని ఆదేశమును స్మరించుచు అనుకూలముగ తీర్మానము మొనర్చగలరనియే మా నమ్మకము.

నా. చింతామణిగారికి విందొసగుట

ఆగ్రాలో స్కూల్, కాలేజీల విద్యార్థులు 12 వ తేదీ సాయంత్రము నా. చింతామణిగారికి విందొసగిరి. ఆగ్రాకాలేజీ ప్రెస్సిపాలుగా రిచ్చిన స్వాతంత్ర్యమునకు మంత్రిగారు సానుభూతితో ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఆగ్రా యూనివర్సిటీ నిషయమున నుత్సాహ మతిశయిల్లెను.

పిదేశ వార్తలు

లాంకవైరునకు హెచ్చరిక

హిందూదేశమున అందు ముఖ్యముగ కలకత్తా మిల్లులందు విద్యుత్తేజము నుపయోగింపబడుచుండుటవల్ల లాంక వైరున కన్న నెక్కుడు తీవ్రముగ గడ్డలునేయబడుచున్నది. కనుక లాంకవైరు మిల్లు స్వంతదారులు త్వరలో విద్యుత్తేజమును వాడుకలోనికి తేవలయునని శ్రీ. యస్. గ్రాతేగారు లాంకవైరు మిల్లు స్వంతదారుల హెచ్చరించుచున్నారు. భారత వ్యాపారులు అత్యుత్సాహముతో నాతంత్ర్యమును, క్రొత్తపనులును వాడుకలోనికి తెచ్చి, శతవియందలి చాల అభివృద్ధి పొందుచున్నది. ఇప్పుడు వారి పోటీని ఆస్ట్రేలియన్ తాత్సారపడుట కడకుకాదు. కొలదికాలములో ల్యాంకవైరు బట్టలకన్న మరి మన్నితమైన గడ్డలను నేసి, ల్యాంకవైరు వార్తలును పోటీకిగలి, కలహించగలదు. ఇట్లు పరిణామములో పోటీకుదురకపోయిన, భారతపక్షిజాతి, భరతదేశములందే ధ్యమును నెట్టి మిల్లులు కట్టెలయిచున్నాను. ఆయింతు నిమగ్నమైన యుత్సాహశక్తితో ల్యాంకవైరు వ్యాపారులను పనిజేసి, క్రొత్తపనులు వాడుకలోనికి తెచ్చుచు, విద్యుత్తేజ సహాయము మిల్లులు నడిపినదేగాని, భారతీయ మిల్లు స్వంతదారులతో పోటీపడకలదని గ్రాతేగారు తెల్పిరి

జర్మనీచప్టపరిహారము

ఈ రోజు ప్రెంచిప్రభుత్వపు క్యాబినెటు మీటింగు పోయింకెరుగారి యధ్యక్షిత్వక్రింద సమావేశమైనది. జర్మనీ రాజ్యము మార్కుధర్మ కిగిపోవుటవలన జర్మనీచోరములు అంత వాత్సల్యని కలంబుడెను. జర్మనీచప్టపరిహారము రి సంతకస్థిరములలోనే చెల్లించవలయునని బ్రాడ్బెరీగారి తీర్మానము, క్యాబినెటువా రొప్పుకొనకలరని అగట్టునెలలో శభానము న నుండిరో ఆభావమునకే ప్రెంచివారు లున్నారనియు, కిర్మించబడెను. నవంబరుమాసాంతరములోగా మిత్రముడలివారు బ్రసల్యునందు కూడి ఏదేని తీర్మానమునకు కచ్చురంకు నీనిషయము నాడవలయునని కడపట తీర్మానించబడెను.

కొత్తఎన్నికలు

లాయడ్ జార్జి

ప్రధానమంత్రి లాయడ్ జార్జిగారు, మాంచెట్టరువారు తాము యియ్యబోవు గంభీరవాన్యమును తయారుజేసికొనుటకు తమ మండలమునకు పోయినారు. మాంచెట్టరుసంకు మంత్రిుండ రాతని నామోదించురు.

బాల్ఫూరు ప్రధానమంత్రి గావచ్చునా?

కొలీషనునకు విరుద్ధముగా, పార్టీడిక్షరేషను నివృత్తము, కన్సర్వేటివులందరియువారిని నిర్బంధపెట్టుచున్నారు. రాబోవు ఎన్నికల తరువాత బాల్ఫూరు ప్రభువుగాక ప్రధానమంత్రి యగునని ఆనేకము నమ్ముచున్నారు. ఈ వార్తములోపుగ పార్లమెంటు అన్నియైగా రుపాద్యమింతురు.

మంత్రి రాజును సందర్శించుట

రాజుగారు తమ్ము సోదర్నింప కచ్చురని ప్రధానమంత్రి గారు ముజ్జ యిసుగియచున్నారు. 11

చేంబరులేను కాంగ్రెసుల నిరిసింతుట

కార్మికప్రభుత్వ నిర్మాణమును నిరసించుచు, కొలీషను పక్షమున ప్రసంగించుచు చేంబరులు గా రిట్లు తెల్పిరి:—అనుకోనటుల కార్మికప్రభుత్వము నిర్మింపబడిన రాజ్యము నాశన

సహకార్యదత్తు

మద్రాసు కార్మికములు

వర్తమానము నివేదికములపై చర్చ

తమిళనాడు మద్రాసు 12½ గంటలకు కార్మికముల సభ్యులు, పరిపాలన నివేదికములపై చర్చ సభ్యులకు రిఫ్యూ భవనమున సమావేశమైరి.

టి. యస్. రామస్వామి ఆయ్యరుగారు

టి. యస్. రామస్వామి ఆయ్యరుగారు, చక్క ప్రారంభించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

అధ్యక్షులు కార్మికముల వ్యవహారములగురించి తెలియ చెప్పించుటకు వందలకు లెక్కయియున్నాను. నగరమునందు మరణముల సంఖ్య అధికముగ నున్నది. మధ్యతరగతివారు లేనవారు దొంగదొంగిలెత్తడంబట్టి మరణములకు గురైనవారు అధికముగ నున్నవారు. అందుచే ఈ తరగతులవారు తెలియ పన్నులను కొంతవరకు తగ్గించుట యుక్తము. ఇట్లెన్నడును హెచ్చించుటచే ఇండ్లయజమానులు అడ్డెను హెచ్చించుచున్నార. ఇందుకల్ల దాద్ర్యము జన సమ్మర్శము కూడ అధికముగ నున్నది. కావున ఇండ్ల పన్నులను కొంతవరకు తగ్గించుట యుక్తము. నిర్బంధించి ప్రాంతభవిద్య విధానమును అచటనుండించినను పన్నును హెచ్చించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు నూచించినట్లు మహాదీకము అధికముగ నాధిపతియిటకు హెచ్చు దిబ్బాదు పెంతువారు బాధ్యులుగారు. గిండి యందు రియారు కాబడు టీకాలరముని పన్నురెంటిముగ నుండుటయే కాకకాదు. అయినను యీ విషయమై హెచ్చు దిబ్బాదు పెంతు వారికిను అధికముగ కట్టతొలిచి చేయవలెను. మొట్టమొదట నిరక్షకులకు యీ సంవత్సరము పరిపాలనా తృప్తిరముగ నున్నదిని అభిప్రాయపడుచున్నాను.

టి. బి. నారాయణస్వామి శ్రేణిగారు

ఇట్లు చెప్పిరి:— కార్మికములు భార్యలను తగ్గించుట యందున, స్త్రీలలో దొంగతనము పోవుట కనిపెట్టుటయందును కమిషనరుగారు ప్రశంసనీయుముగ పనిచేసి యున్నాడు. నాటకములు ఎవరవివోదములపై విధించినపన్నుకల్ల 2 లక్షలు ఆదాయము కలుగును. ఈ అధికవిషయమునకు ఈ ఆదాయమును అచటకొరమైంది పరచేరిన బాగుగ చేయు న్నునిగాని ఇంకను వీటికొరగము విషయమై అధికమగు కట్టపుచ్చుకొనుట అవసరము. అధికపరిశీలు తృప్తిరముగ లేనందున పరస్పర బాధి కాపాతకాల మూసివేయవలసినవైను. ఈ పాతకాలను కార్మికములవారు జరుపవలయునని తీర్మానము కట్టి ఉపపాదించ బడెనకాని ఈవిషయమై ఏమినిచిరకాలం తెలియజేసినది. ఇట్టి విషయములగు కార్మికముల వారు అధికముగ కట్టతొలి పుడేయించుటకు అవసరము.

రా. బి. నరదరాజుల నాయుడుగారు

ఇట్లు చెప్పిరి:— ప్రతి సంవత్సరము పన్నులు అధికమగుచున్నవి. 1910-11 సంవత్సరము యా 25 లక్షలు పన్నులు నశులు కాబడెను. అప్పటికిని ఇప్పటికిని జనసంఖ్య అధికము. కావునను పన్నులు మాత్రము పెండింగుల పెరిగినవి. విద్యా వ్యాపకము విషయమై కార్మికములవారు చుర్రెల్ల ప్రేమ పూవుచున్నార. ఇట్లు ఎక్కువక విధించబడుచున్న పన్నును, విశోధములపై విధించబడుచున్న పన్నును, ప్రత్యేకముగ పన్ను విధించకనే నిర్బంధించి ప్రారంభవిద్యావిధానమును నగరము నందు అచటనుండించవచ్చును. దాక్షిణి నిరసింగు సతీమణి గారి యజమాన్యమున శిశుసంరక్షణవిధానము చక్కగ పని చేయుచున్న దని తెలిసికొనుటకు సంతసించు చున్నాము.

యస్. వేణుగోపాల శ్రేణిగారు

ఇట్లు చెప్పిరి:— పన్నులను హెచ్చించుట ఎంత మాత్రము యుక్తముకాదు. అవసరమైనచో ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనగవలెను. వాటిటాక్సు కొడుకూ మార్కెటు ఈ సంత వత్సరములోపల వైను ముగి పులయినని కొడుకున్నాను తిరుకేక్కెడిగో నూ వెంకట్రాము యింటకు ఆదాయముగ నున్నది. ప్రజలకు ఇబ్బందిగ నున్నది. కావున వీటిని వేరొకచోటికి మార్చుకట్లు చేయటం అవసరము. విద్యావ్యాపకము, నీటిసంపాదము మొదలయిన పన్నులను పన్ను చేయటం ముచ్చగు విషయములందు కార్మికముల అధికారులు తగు కట్టపుచ్చుకొనవలెను.

వి. జి. వాసుదేవప్పిగారు

ఇట్లు చెప్పిరి:— పరిచేరిల విషయమై నేను మాట్లాడ తలచినాను. వీటినివిషయమై కార్మికములవారు కట్టపుచ్చుకొనుచున్నార గాని ఇంకను చేయవలసినవి అధికముగ నున్నవి. ఇచ్చట నీటిసంపాద బాగుగ యందుటలేదు. ముగిసినీటిపారుదల విషయమై చూడ తగు ఏర్పాటులు చేయటం అవసరము.

యస్. వెంకటాచలం శ్రేణిగారు

ఇట్లు చెప్పిరి:— కమిషనరుగారు స్టాపులలో జరుగుచున్న దొంగతనములు కనిపెట్టిరి. ఇతరులకు భయము కలుగుటకు దొంగలను తగువీరిని విడిచిపెట్టెను. మతేయూ కార్మికస్వేచ్ఛాఖలయందు భర్తలు తగ్గింప బడినవని నివేదికమునకు దున్నది గాని లాభమేమి. నగరాంత్యము చక్కబడలేదు. మరణసంఖ్య తగ్గలేదు. నీటిసంపాద విషయము గురించియు మార్కెటుల విషయము గురించియు కార్మికములవారు తగు కట్టపుచ్చుకొనుట అవసరము. కిమ్మట కార్మికస్వేచ్ఛా కనిటూరి కాఖలగురించి మాట్లాడుచు వెంకటాచలం శ్రేణిగారు కార్మికస్వేచ్ఛా అధీశురగారి నివేదికమును గమ్యులకు పంచివెట్టియందుట యుక్తము కాదనియు, నగర ఆరోగ్యమున కంతయు ఒక్క అధికార బాధ్యతలేపించుట యుక్తమనియు, రెండు ప్రత్యేకాధికారులందుటచే ఇబ్బందులు కలుగుననియు నివేదికము నందిలి తెచ్చిలను నమ్ముచు వీలులేదనియు చెప్పిరి. మదనగోపాలనాయుడుగారు వెంకటాచలం శ్రేణిగారి వాదమును ఖండించిరి.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం

ఇట్లు చెప్పిరి:— పరిపాలనా మిగుల తృప్తిరముగ నున్నది. ఇంక పన్నులను హెచ్చించుటచే టాక్సు పేజుల్ల మాధ్యమ్యరమునని హెచ్చించుచున్నాను. కార్మికముల అధికారం దరు ప్రశంస నీయుముగ పని చేసియున్నాను. అందు మధ్యముగ కమిషనరు గారు వందలయింక. పనులను చక్కగ నిర్వహించుటమేగాక అధ్యక్షులకల్ల కిరికి గాధులకు భక్తి లను. భావబహదరు బజులల్లా సాహెబులు బహదరు గారు తృప్తి రముగ పరిపాలనమును సధికారు ప్రశంసించుచున్నారని తీర్మానముని నీ సుపాదించుచున్నాను.

ఈ తీర్మానమును వి. జి. వాసుదేవప్పిగారు ఖండించిరి.

చిర్యుధర్ ఇట్టి తీర్మాన ముపపాదించుట నింధనలకు వ్యతిరేకముగ నుండుననియు, నివేదికములపై చర్చముగిరిన పిమ్మట ఇట్టి తీర్మానముని పాదించవచ్చునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

భానుబహదరు ఉస్మాను సాహెబుగారు

ఉస్మాను సాహెబుగారు మద్రాసు మెయిలు పత్రిక విన ర్యములను తీరముగ ఖండించి విడిచిపెట్టెను. తియూజేయబను టీకాలరమును కార్మికముల కిరికించవలయునని చెప్పిరి.

తనికాచలం శ్రేణిగారు

ఇట్లు చెప్పిరి:— కార్మికముల వ్యవహారములు తెలియని వారు అవకతక ప్రశంసములు గావించినను ఈ సంగిరపు పరిపాలనము తృప్తిరముగ నున్నదని చెప్పక తప్పదు. హెచ్చు అధీశురగారి నివేదికము తప్పని చెప్పలకు ఎట్టి ఆధారములు లేవు. గిండియందు తియూరు చేయబడి టీకాల రమును వారం తముగలేదని సిద్ధాంత మొనర్చుచున్నాను. నీటి సప్లయ సంవత్సరము ఇంజనీరుగారు 114000 రూప్యములు జనులు చేసియొందుట ప్రశంసనీయుము. కార్మికస్వేచ్ఛా కనిటూరి కెక్కును లను విడిచియింటల్ల లాభము కలుగునని నమ్ముచున్నాను. శిశు సంరక్షణ విధానమును చక్కగ కొనసాగించుచున్న డాక్టరు వీరసింగుగారు కందినీయులు.

డాక్టరు వి. రామకృష్ణుగారు హెచ్చు అధీశురగారి నివేదికమును ప్రశంసించుచు, అసిస్టెంటు హెచ్చు అధీశురగారు ప్రత్యేకముగ నొక విడిచిపెట్టెను తియూరుచేయటం అవసరముగ నున్నదనియు, అవసరమగు అచ్చుపని, భర్తలు అధికముగ నున్నవనియు చెప్పిరి.

జి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్యం గారు హెచ్చు అధీశురగారు తనికాచలం శ్రేణి గారు సమర్థించినందులకు వరము లెచ్చించి కార్మికముల అధికారులను ప్రశంసించిరి.

కె. సి. దేశికాచారిగారు నీటిసంపాద బాగుగ లేదనియు అందు వన ఆరోగ్యము చెనుచున్నదనియు చెప్పిరి

వి. తిరువలప్పిగారు మాట్లాడుచు కార్మికములవారు ఆర్థాభిములు చేయుచున్నారనియు కార్మికస్వేచ్ఛా, శిశుసంరక్షణ మున్నగు విధానములకల్ల లాభము లేదనియు, చక్కనిగూ వనరుల సేర్పరముల అవసర మనియు చెప్పిరి

సర్. పి. త్యాగరాయ శ్రేణిగారు

అధ్యక్షులకు సర్. పి. త్యాగరాయ శ్రేణిగారు కమ్యుల ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు శిశుసంరక్షణ విధానమును గుర్తిచేయటకు ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నదనియు, 7 లక్షల రూప్యములు వంజూరుచేసిను ప్రభుత్వమునా రింగును ఆప్పుగ కైముయ్యుకొంగును ఎట్టివిచేయుటకును వీలులేదనియు చెప్పిరి

అంతటితో నివేదికములపై చర్చ ముగిసెను. సభ్యుల అభిప్రాయములతో నివేదికములను ప్రభుత్వమువారికి పంపుటకు తీర్మానింపబడెను.

కమిషనరు ప్రశంస

కమిషనరుగారి పరిపాలనమును ప్రశంసించుచు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం తీర్మానము ముపపాదించిరి.

ఎట్టి నోటీసులేక తీర్మానము నుపపాదించి కమిషనరు కె. సి. దేశికాచారిగారు అధ్యక్షుల నడిగిరి. ఈ తీర్మానము పరిపాలనమును సంబంధించిన దనియు నేటిదికము ఉపపాదించవచ్చుననియు అధ్యక్షులు సమాధానము చెప్పిరి.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం తీర్మానము ఆమోదించబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

సమీప ప్రాంతములయందుగల జరుగ నుచున్న క నింపవంతులచే కరివారు ప్రారంభముల కొంతము చేపాదినది. అమిరు ముక్రీతోగూడ 2 వ అక్టోబరులేదే నమావో పాపా ఎన్. పాపాగార్లను స్మరించుటకు గావించినది ప్రాథమిక బాల్కాని.

బెంగాలులో నటదలు

కావల వలన కలిగిన నష్టముగూర్చి సర్కారువారు నే నిన ఆ చనా చాల తక్కువగానున్నది. ప్రజాశాస్త్రాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా రొక్క బోగాల్లానానే కోటి రూప్యముల నష్టమొదలైనది తెలుపుచున్నాను. 850 చదవు మైళ్ళుకై కావ్యముగల నోవగాన్ సబ్ డివిజనులో 5000 పశువులు మృతి నొందెను. ఈ సబ్ డివిజనుయొక్క జనసంఖ్య రెండు లక్షలు 60 కేల గృహములు నాశనమైవి. 20 వందల వజ్రలచే నృతినొందిరి. జిల్లాలో బోగాల్లా వైడలకు 40 లక్షల రూపల నష్టము కలిగినది.

విచారకంఠుగు మృతి

వంగదేశ కావనసభలో సభ్యులగు రాయబహదూర్ రాధాచంద్ర పాలుగారి కుటుంబములోని వారసు శిశువారా యణ పాలుగారు అన్నగారు డాక్టర్లగుకానంద తిరు యింట నున్న రివాల్యూలను పరిశీలించుచుండెను. పూర్వము నీపాయిజని లానందీవారి నొకరు కుపాక పనిచేయు విధమున ముగించుచుండగా సదిశేలి 18 నెలల గతుకున్నగల యాపిన్నవారి కణతీకుండ మానుకొనిపోయెను. ఆతడు తత్తణమే మృతినొందెను. కుపాకీబాబుయన్ను గంగలి యెవ్వకేరి తెలిపినది. గోతీ సువారు అజగ్రతచే పిన్నవారి పరిణమనుచు కారణభూతు డెయ్యని నేరము మోస నొకరు నరెట్టేశరి.

బాంబెదూర్ సమ్మె

ప్రెసుయూనియన్ కాంగ్రెసు కాంగ్రెసర్లగారు వాతావర్యు డైరెక్టరుల పాదాగారు పంపిన లెంతికి జవాబుగా నీ క్రింది లెంతివార్త నడిపిరి:—

మీ రివిజరకు వాసినదానిని కాదవలెనని కదా? నాతోడను బాప్టిస్టాగారితోడను కూలీల విషయమై మీ రెన్ని సార్లు ప్రసంగించలేదు? అందువలననే పనివాండ్లు అగియున్నార అదియుగక బాప్టిస్టాగారు మధ్యరగిగానండి అన్ని వ్యవహారములను పంపూరము గావింపవలెనని యంగీకరించితిరి గదా? పనివాండ్లు రాణికి చచ్చుటలున్నారు. మీ యాక్షేపములను తెలియ జేయుడు

బాంబయి పోర్టుట్రస్టు ఆదాయ వ్యయపట్టిక

బాంబయి పోర్టుట్రస్టు ఆదాయము (ఆన్ని కాఖలకున కలిపి) 21717899 రూపాలు. ఖర్చు 22780459 రూపాలు. సరకుల మొత్తము టన్నేల యెక్కువైనను, రేవులొనికి వచ్చినయెడల సంఖ్య యెక్కువక నండినను వర్తక మెక్కువక నండినను 8675000 రూపాలు నష్టము వచ్చెను. 1062864 రూపాలు నష్టము. రివన్యూ నిజాఫులలో నుండి తీర్చిరి.

కలకత్తా రేవు పరిపాలన

1921-21-వ సం॥ లో వర్తము యుద్ధముకు పూర్వమున్న స్థితిలో లేవండైనదియు 14216 రూపల నష్టముతో ప్రారంభించి 175 లక్షల రూపల లాకసారయు 10 లక్షల రూపల లాకసారయు అప్పుగొనవలసి వచ్చెననియు మొత్తము ఆదాయములో 21017042 రూపలనియు, మొత్తము ఖర్చు 24039536 రూపలనియు పూర్వము సం॥ వ 266 లక్ష ఆదాయము వచ్చెననియు 1909 వ సం॥ వ 796 స్టీవర్లు రేవులొనికి వచ్చెననియు, 570 1272 టన్నుల సరకులవచ్చెననియు, సరకుల టన్నేల 862953 నుండి, 712211 టన్నులకు పడిపోయెనని కలకత్తా రేవు కమిషనరులు తెలుపుచున్నారు.

రంగులు వేయుట

ఎరుపురంగువేయు క్రమము:— గట్టిగానుండు ఎర్రని రంగువేయుటకై సాధారణముగ మంజుగ్రామమునకు తీగెయొక్క తునకలుగాని, వడ్డిచెట్టుయొక్క కాయలనుగాని, లక్కచెట్టుకాయలనుగాని, పతంగిచెక్క, రక్తచందనము, గోరింటి, దాసానిపువ్వు, మోదుగ బండిగురివెండ, కచ్చారాలు చెట్టుగడ్డలు, బిరేచు, తగిరిచెట్టు విత్తులు మున్నగునవి ఉపయోగించువధతులు కొన్ని మాత్రమే వేయుటలో నున్నవి కొన్నింటిని మాత్రము యిచట వివరించియుండుము.

నూలు ఉ కారంచేయు క్రమము:—నీళ్లు 2 కేర్ర, మేక పింటికలు 5 తులములు, బట్టలసోదా, 2½ అంచులము, 2½ 3, 4 దినములలోగా యీ కషాయమునకు నీళ్లు చేర్చుచుంటూ 11 మార్లు యిందులో మంచి యెండవేయుచుండవలెను.

రంగువేయు కాగులా:—నీళ్లు 80 కేర్ర, పటిక 5 తులములు, వడ్డి చెడుబొడము 1 కేర్ర.

ఇందులో నూలును 2 దినములు వానకెట్టి మోడవదినము 1 గంటకాలము కాగు బొయ్యివీడ పెట్టి నూలుతో మోడ ఉడికించవలెను.

ఈరంగుకు క్రిందయోగముతో చేయబడిన అద్దకపు నూలు గట్టిరంగు కలదిగ నుండునని కనుగొంటిమి.

అముదము కలిపిన నీళ్లలో నూలును 3, 4 దినములు వాన నిచ్చి తీసి యెండించవలెను. అరటిబూడిద నీళ్లలో అ నూలును దినమునకు 3, 4 మార్లు చొప్పున మంచి యెండించు చుండవలెను. నూలు పై వడ్డిచెరుగురంగు కాగులానుంచి కొంచముకాచి ఎరుపురంగు కన్పించినతోడనే కాగు నుండి తీసి ఎండించవలెను. కాళ్ళలమైక రంగు ఏర్పడును.

మోర్లెట్టుపహకారము

అరటిబూడిద నీళ్లలో వాననిచ్చినంతవేళ నూలుకు కాళ్ళపురంగుల కలుగవలెనన రంగువేయుట యందు కొన్ని సహకారద్రవ్యము లత్యంతవ్యవసాయము. పటిక, కాచు కరకబొడు, కొన్ని ద్రవ్యములయొక్క బూడిద (అటి చెడుడు జల్లే డు మొదలైనవి) దాడిచు చెడు, తాటిచెట్టు, చాదాము

చెక్క చెడు, యింకను అనేక కషాయరసము (వగరు) కల ద్రవ్యములు మోర్లెట్టు లేక సహకారి ద్రవ్యములని పేరు. నూలుకుగాని, బట్టుకుగాని యీ ద్రవ్యములలో ఊపెట్టినది రంగులు అతుకపు రంగుల అగుటకొనగట్టుచేయు మఖ్యోపాయము. కాక యిది రంగులయొక్క అసలు కాయలే నూపు కలవు. ఎట్టులన్న సరసి (Causwiena) చెట్టు యొక్క ఎర్ర రంగు బట్టులకు అతుకవలెనన్న బైక్రోమేట్ అప్ హాటాను ఉపయోగించవలెను. ఇది ఉపయోగించిన తే నీ ఇటి కరంగు ఏర్పడును. ఇచట పోటాష్ సున్నము సోదా మొదలగు వస్తువులు సహకారులని తెలియవలెను. రంగువస్తువు లుపయోగించుటచే నూకారి ద్రవ్యములు (మోర్లెట్టు) తో నీ అసలు రంగులు ఏర్పడుటయు కలదు.

మోర్లెట్టు మోడవంసాగర్లక్రమము:—ట్టల సోదా లేక సోదాఉప్పు—20 పౌండులు, మున్నపురొప్పు—12 పౌండులు ఒకగుంటితవ్వి కలిపి ఎడలో గాలికి ఉంచవలెను.

కొంకకాలమునకు అనగా 3, 4 ఘంటలలో యిది రెండును కలిసికొని ఉంటగా ఏర్పడును. తరువాత రెండుకుండలు ఒకటిపై నొకటిపెట్టి వైరుండ క్రింద రంధ్రముచేసి, ఆరంభమునకు దట్టాల్లే కాదు నుంచవలెను.

అయోడిన్ ఉడలు వైరుండలో పెట్టి మండనిండు నీళ్లు పోసి ఒక రాత్రి లంకియు నుంచవలెను. మరునాడు ఆ మండ అనన నున్న కాదున్న తీసి వై నీళ్లు అంబయ క్రిందిమండకు రాబట్టుకొని వడ్డబోయవలెను. ఇటుల ఏర్పడిన మోకసా యము నకు కొంత మంచి నూనె కలిపి నూలుకు యిందులో వేసి కాచి చల్లారిపెట్టుట తీసి పటిక నీళ్లలో మంచి ఎండించవలెను. తరువాత రంగు వేసిన పుట్టింట్ల అతుకవలెను.

పతంగి చెక్కతో ఎరుపురంగు వేయుట

పతంగి చెక్కకుకలును నీళ్లలోవేసి బాగా కాచవలెను. తరువాత నీళ్లలోయు బట్టులో వడ్డబోసి యుంచవలెను. నూలుచేటు మోర్లెట్టుపహకారమువలెనన సహకారిగా నుండు నేలుచెట్టుయొక్క ఉడలు(Apple Words) కషాయములో ముంచి తరువాత రంగుకాగులా నుంచవలెను. పటిక కరకాచున సహకారిగా ఉపయోగించవచ్చును. కాని రంగుకాళ్ళతముగా అతుకవలెను.

లక్కతో ఎరుపురంగు వేయుట

లక్కనుండి చెక్కచెట్టు మొదలగునవి తీసివేసి పొడిచే యెరుపురంగువలె సాధారణ పోటాష్ మొదలగు బూడిదలలో కలిపి నీళ్లుపోసి చక్కగ కలయిపెట్టి వేరుపాత్రలోనికి వదిలు పోయవలెను. తరుల మండలో నీళ్లుపోసి వేషించిన లక్కను పిసికి వేరుకొక్కపాత్రలో వంచుకొనవలెను. ఇటుల 5 పాత్రలలో 5 మార్లు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా చించుకొని తరువాత అన్ని ఒకపాత్రలో కలుపబలెను. రంగు అతుకవలెనటకు, లూడుగ చెక్కపాదుమును సహకారి గా కలుపవలెను. పిమ్మట రంగును కాగులో వేసి పాలవాసన వచ్చువరకు కాచవలెను. ఇటుల కాచబడిన కషాయమును మూడు కుండలలో పోసికొని ఒక్కొక్క కుండలో నూలు వేసికాచి దించుకొనవలెను. ఒక్కొక్క కుండలో వేసి కాచిన తరువాత రంగు ప్రకారముగా తెలియుటకై చింతాకు కషాయములోను, వడ్డి నీళ్లలోను ముంచి యావక పాదుములోను ప్రతి యొక్కవారి ఒక్కొక్కదాని కడుగు చుండ వలెను. దీనితోపాడ పటికకొంచెము కలుగ వలెను. నూలుచేటు ము చిన్నకొక్కకడగ నీవెండించవలెను. కొండరు లక్కరంగువేసిన తరువాత 4, 5 దినములు శనగపులనులో ఉండ పెట్టుదురు. ఈపద్ధతిలో 6 పౌండులనూలు 82 పౌండులకారు లక్క కావలసియుండును.

నిజాం యిలాకాలో మధిచెట్టు చెరువుతో యెరుపురంగు వేయుక్రమము:—మధిచెట్టు చెరువుచేడుపాదుము 3½ కేర్ర, కరకబొడు పాదుము 18 తులములు, పటిక 4 తులములు, ఎండిన జాజిపూలుపాదుము 8 తులములు, తుమ్మచెక్క గోండు 16 తులములు.

నూలులడిపిను నీళ్లతో ఉలికి, తడిగా ఉన్నప్పుడే కరకాచుకషాయములో మంచి మరల నీళ్లలో కడిగి ఎండించవలెను. తరువాత పటికనీళ్లలో కాచవలెను. ఎండించవలెను తిరిగి కరకాచుకషాయములో మంచి ఎండించవలెను. ఇటుల 2, 3 మార్లు చేసిన రంగుకాగులానికి ఎడలు పడునుగానుండును. వై చెప్పిన తూకము ప్రకారము మధిచెట్టు, జాజిపాదుము పిళ్లలో కలిపి పొయ్యివీడపెట్టి కట్టెతోకలుపుచు 8 ఘంటల కాలము కాచవలెను. ఎరుపురంగు ఏర్పడిన తరువాత నూలును యిందులోవేసి చక్కగ కలిపి చల్లారవలెనన దింది ఎండించవలెను. కడపట గోండును నీళ్లలో కలిపి నూలు తడిపి ఎండించిన గట్టి ఎరుపురంగు ఏర్పడును.

అయ్యల్యేద మార్తాడ పండిత

అయ్యల్యేద పాతకాల } హెచ్. సుబ్బరాయశాస్త్రి
కింబ్రాబాద, 11-10-22 } కవిత్వ, డి.కె.సి.పాలు.

వే రూ రు

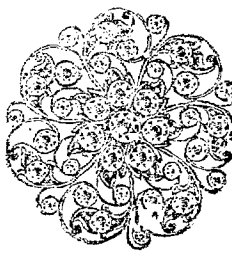
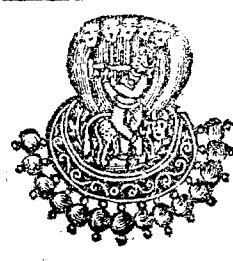
(ఒక వి శీఖరును)

ఈగ్రామము భువనరంధ్రాలాకాలో ఒక రివిన్య ఇన్స్ పెక్టరు ఫిర్కాకు స్థానమై యున్నది. దీనినిలపు పినాకినిశీరము. ఇక్కడ సహితము వానలు లేక దుర్భిక్షము కలవనచున్నది. ఈసంవత్సరములో 2 దినములమాత్ర 1-పదము వర్షమువచ్చినది. ఆకాలముందు చిత్తిపుండిన జొన్న కట్ట యెండిపోయినది. కుపులు మేకకరువైనది. గడ్డి దొరకక వేదవిగలతలను కత్తెలిగడ్డలను మేపుచున్నారు. కుపులకును మనస్సులకును తాగుటకు నీళ్లు దొరకుటకష్టమై యున్నది. వాపులయందు నీళ్లు ఇంకిపోవుచున్నది. చెరువుల పడులు బయల్గొని యున్నవి. తిండిలేక అల్లాసుచున్నారు. ఈసంగతు లన్నియు కలెక్టరుగారికి గ్రామ నీరులే తెలియపరచి యున్నారు. మహారాష్ట్ర వశముటి. కిశం కరంగారు కూడా అప్రాంత్యముల స్థితిగతులను సమీక్షింప విచారించుటకే పోదలచి యున్నారు.

ఇట్టిస్థితియందు త్వరలో జరుగు కడపునాటికి మార్గములు వెతకవలసి వుండవలెను. ఒక్కొక్క ఇంటిన్ని ఒక్కొక్క రాబ్బమున్న కొన్ని కేర్ర దూదియున్న ఇద్దినూలు కడకొంది లనూలుకు తగినంత వేతనమును ఒక్కొక్కటి పంచిపెట్టుటచే కొండరకు జరుగుట సహాయము కావచ్చును. ఈసంగతిని గూర్చి కలెక్టరుగారు కష్టముగా విచారించు చున్నారని తెలియుచున్నది.

ఈప్రాంత్యములలో ప్రవహించుచుండు పెన్నానదికి అడ్డవేసి పెన్నాన నచ్చినపుడు కాలవలకుండా చెరువులకు నీళ్లు త్రొక్కుటకుకే ఒకయుక్తి ఇంతకుముందు కడకబడి వుండెను. ఈ యుక్తికి ఆ పుర్ వెళ్లే రు ప్రాజెక్టు అను పేరు పెట్టియుండిరి. ఇందుకు ఇరువై మూడు అడుగు దూరములు కావలసియుండుననియు గూర్చుండి వచ్చు సమయముచే గడ్డిట్టునయల కొన్ని సంవత్సరముల క్రింటనే ఈయుక్తి కడకబడినది. ఈజిప్తాయుధుగ్రహ యధునికకర్తరి ఆపేక్షించుటయందు లాభమును కోరుట అసం గతము. కేవలము ఔషధములను అపుటకయ్యే ఇట్టిపనులు చేయించుట గతన్న మెంటువారి కర్తవ్యము.

ని య కాల ము న ను

నగలు తయారచేసి యిచ్చుట్టివారు లేరని సంశయముకలదు. పతియు చొక్కపువెండి, సవరంబంగాము పూచీచ్చెదము. యజ్ఞము లేనివో వాపసు తీసుకొనెదము. సవరంబంగారు వారములు, సాదా జడలిళ్లు, వల్లె మొగ్గులు, కంపులెళ్లు చిన్నవి కెద్దరి అమృతమునకు కీర్తముగానున్నవి.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెని, నగలవర్తకులు.

చై నాబజారుకోడు, మద్రాసు.

శివకవచము, కష్టపడువారికిది యొక గొప్ప ప్రసాదము

కష్ట నష్టప్రభులచే గలగు బాధలు, భవనప్రభు, ప్రయత్నములు వృధాయగుట, ప్రేమాతిశయములందు ఆకాశం గము, మనోవిచారములు, వ్యాధులు మొదలగునవి పటాపవర్త పోషోవుకట్టు చేయుటయందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఈతాయత్తుకు సమానమైనదేదీయును ఈ ప్రపంచమునందులేదు. అస్పష్టము అమితముగా హెచ్చును. ఒక వారముకోజులలో అన్ని యా తప్పక జయమగును వారకములు వ్యత్యాసములేక వ్రాయబడును. ఒకసారి అర్ధయయిచ్చి చూడవలెను.

వెండి 1.8 ధర రూ 3, అద్దపాతు రూ 5.
Pundit S Jyotirvid,
Astrologer, 7/A Star Lane
P O Calcutta

త్వరపడుడు. వెల సులభము. ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది.

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(31) బోడకాణ సంహారణి:—ఎంతకాలమునుండియున్న స్థిరబోడగమువైనను వారసుకోజులలో నుణచు కనబరచి. కాళ్ళపంటలు, నీరు పారించుటయొగాక పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కనులములువలె ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4.00-0.0. వారమునకు రు 2.00-0.0.

(40) నిఖల వ్యాధిమైత్రేయ కంఠరహము. చిన్నకొరగి, పల్లిక, బగ్గెలోగను సహాయమున్ను, కీళ్ళనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మూలవ్యాధి, పొండుపు, సహమేహములు, మేహములు, మేహాశలుములు, సుక్లశప్తము మొదలు అన్ని వ్యాధులకు వారము కోజులలో నివారణకేసి బలము, శరీరకాంతి, కత్తవృద్ధి, వీర్యస్థంబున కలిగించును. ఇచ్చాపత్త్యం.

వెల రో. రు 6.00-0.0, 15 రో. రు 2.40-0.0.

(80) సర్వవిధ క్షకరోగసంజనిలేనాల్సము. జీర్ణించిన పత్తి, తేలుపు, ఎరుపు, నలుపు, బొగసు యేరంగు క్షకవైనను, మూత్రము కల్పముగాగాని, బొట్టుబొట్టుగాగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు కలిగి రక్తపుష్టి చేయును. 3: పూటలలో గుణము కన్పించును. ఇచ్చాపత్త్యం.

దర్బీ రు 1.40-0.0.

(48) మహావ్రణపాశీరసము (అను అస్తాదశ క్షవ్యరోగసంహారణి) వెల రో. 5.00-0.0. 15 రో. 2.12-0.0. సహమేహములు, పొడలు, మచ్చలు, కాళ్ళు, చేతివేళ్ళు, పెదవులు, ముక్కు, వగైరాలు బాపై ఎర్రబొడి సదా తిమ్మగా నుండుట, మేహనీరు, ఆంధ్రప్రదేశులకు వగైరాలుకు పరమానందము.

(27) శ్రీరామాశ్రయోగము వెల రో. రూ 8.00-0.0, 15 రో. రూ 4.00-0.0. కఫములు, శ్వాసకాసులు, దగ్గు, రుగ్గు, తిమ్మనము, వెంటి క్షేమ్యవ్యాధులకు బ్రహ్మశ్రుతము, 3: పూటలలోకఫమును వారించి వెలకోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు.
(గోదావరిజిల్లా)

కె.వి. ఆచారి,
అయ్యల్యేద యూనాని డాక్టరు.
K. V. Achari
Ayurveda unani Doctor.

జాబులు

కర్నూలు జిల్లా పత్రికాంశగ్రామపు వార్తలు

ఈ గ్రామపు బోర్డు మిడిల్ స్కూలుయొక్క వార్షిక పుస్తకము బాంధు బహుమతులు 9-10-22 వ తేదీన ముద్రాణము చేసి పంపింపబడినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది.

నాడు పాఠశాలము స్కూలు ప్రకటించినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది.

ఫలహారసంతకము ప్రకటించినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది.

బైసాని రంగస్థాయి కావ్యదర్శి

ధర్మ సంస్కృత పాఠశాల - నిడదవోలు

నిడదవోలు లోని ధర్మ సంస్కృత పాఠశాలకు నూతన పాలక వర్గము నేర్పరచుటకు నిడదవోలు బోర్డు మాధ్యమిక పాఠశాలలో 10-10-22 తేదీ సాయంకాలము గం 5 లకు జరిగిన పాఠసమావేశసభ ముద్రాణము చేసింది. ఆ సభయందు క్రింది తీర్మానములు కాపింపబడినవి.

(1) ఈ గ్రామములో మూడు సంవత్సరముల క్రిందట శ్రీ మత చూర్తి వరసామూర్తిగారివలన స్థాపించబడి, వారి వలనను, గ్రామములోని వర్తక ప్రముఖులయొక్క, ఇతర అభిమానులయొక్కయు సహాయములననేటికరకును నిరంతరాయముగ నడపబడుచున్న ధర్మ సంస్కృత పాఠశాలకు నిర్వహించుటకు ఈ దిగువ పేర్కొనబడిన వారిని పాలక వర్గముగా నేర్పాటు చేయడమైనది.

- (1) ముద్రాణము చేసిన తల్లా ప్రకడ ముప్పారావుగారు
- (2) " ఆచంట సూర్యవారాధిరాజుగారు
- (3) " చూర్తి వరసామూర్తిగారు
- (4) " చెరుకుపల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు
- (5) " తాడిమేటి కుటుంబ శాస్త్రిగారు

ఈ పాలక వర్గమునకు ముద్రాణము తల్లా ప్రకడ ముప్పారావుగారు పంపింపబడినది. అలాగే గ్రామపు బోర్డు ప్రకటించినది.

(2) పాఠశాల ప్రారంభము మొదలు నేటికరకున, వారి వేతనమువారికి యిచ్చబడి దివ్యము ముట్టుటలో లోపములు జరుగుచున్నను, పాఠశాలకుండు విశేషాభిమానము వహించి నేటికరకునకు దానిని, నిరంతరాయముగ సాగించుచున్నందులకు అధ్యక్ష

కులగు బ్రహ్మశ్రీ కందుకూరి లక్ష్మీ నృసింహశాస్త్రిగారి కీ సభ వారు కృతజ్ఞతాభి వందనము లప్పించుచున్నాడు.

(3) ఈ పాఠశాల యొక్క పాఠ్యపుస్తకములను విశేష కారణ భూతులను, సంస్కృత పండితులను కోరగా ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యా లయాధ్యక్షులగు అను బ్రహ్మశ్రీ పుష్పక ముద్దానాధ్యక్ష శాస్త్రిగారి కుర్రయన కీ సభవారు పంపించుచు వారి యాత్మిక కారణ నిలబడిగాక యిది భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాడు.

(4) ఈ పాఠశాలకు ముఖ్యోపాధ్యక్షులగు శ్రీమత చూర్తి వరసామూర్తిగారు ఈ విద్యాలయమున కొనసాగుచున్న సహాయ ప్రోత్సాహములకు ఈ సభవారు వారి కృతజ్ఞతా సూపును, ఇకముందు కూడ ప్రోత్సాహమున కన్న నెక్కువ సహాయమును చేయగలదులకు వారి నీ సభవారు వేడుచున్నార.

(5) గ్రామములోని వర్తక సంఘమువారిని తాము వెనక నూచించిన రీతిని, కోరగా విద్యాలయమున కొనసాగుచున్నటులు, తమ తమ భర్తృత్వము ఆదాయములనుండి నాలుగవ వంతును ఈ పాఠశాల కిప్పించవలసిగా కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

నిడదవోలు } తాడిమేటి కుటుంబ శాస్త్రి
11-10-22 } కావ్యదర్శి.

దక్షిణహైదరాబాద్ కాంగ్రెసు సంఘము.

కొందరు మిత్రులకు, హైదరాబాదునందు కూడ వక కాంగ్రెసు సంఘము వున్నదా? అను సంశయము చాలినవలన నుండి బాధించుచున్నది. యిచ్చట కాంగ్రెసు సంఘము వున్నమాట సత్యము. యీసంఘము ప్రభుత్వమున, గాంధీమహాత్ముని ఆశ్రమవిధులలో వకరక, మోహన్ సయ్యద్ బదర్ లో హాన్ అనువారితో స్థాపించబడినది. దీనికి శ్రీచూర్తిగారు కను బిక్ జాగీరుదారు అధ్యక్షులు. దీనికి చేతనమహాజన సభవాదు, రు 20000 లకు ఖర్చున ప్రచారము నిమిత్తము యిచ్చియున్నారు. యిచ్చిగాక, యిచ్చిలో, యిచ్చిల తిలక్ స్వరాజ్య నిధికిగాను వసూలుచేసిన రు 20000 లకు కొంత, కైమొత్తమునకు కలిపి పుమాగు గిం లేక 20 వేల రూపాయలు మూలధనము గల్గియున్నది. యీసంఘము మహారాష్ట్ర ప్రాప్తి యలో కాంగ్రెసు కమిటీకి చేర్చబడియున్నది.

యీసంఘమున లోపున యీపట్టణమునందు రెండు శుద్ధ ఖద్దరు కేత పరిశ్రమలయములు పనిచేయుచున్నవి. యీరెంటి యందును నెల 10 కి పుమారు 3 వేల రూపాయలు వినియోగ పుద్ధఖద్దరు తయారగుచున్నది. యింతేగాక యీసంఘమువారు ముట్టుపట్టువున్న జిల్లాలయందు తయారగుచున్న శుద్ధఖద్దరును సహజము కొని, అందుములముగా వక్క హైదరాబాద్ నగరయందే కాక, మిగత ప్రాంతములయందు వారు కూడ ప్రోత్సాహమును కలుగజేయుచున్నాది. ఆ ప్రాంతముల నుండి కొను శుద్ధఖద్దరు, మహారు 2 వేల రూపాయలకును అంద నావేయబడింది యిక్కడ తయారగుచున్న ఖద్దరలలో చాల భాగము యితర ప్రదేశములకు పంపించుచున్నా దే గాని, ఇచ్చట దానిని ధరించువారు 1000 కి ర గురుకుంటే వుండదు.

ఇచ్చట ఖద్దరు వున్నతీరేయటకు చాలా అవకాశములు గలవు. కాని తననెల్లగా సహాయములు లేని లోపము మూలము సుష్టపడుచున్నది. ముఖ్యముగా యీలోపము ఆంధ్రసోదరుల యందుంచుడును. ఎట్లగా, యీనైవాము గాప్త్రీ వందు గల జిల్లాలలో సగభాగమునందు నివసించునది ఆంధ్రులు. యీ జిల్లాలయందు నివసించు యీ ఆంధ్రసోదరులు స్థితిగతులు విచారించని మిగత ఆంధ్రసోదరులయందు యీలోపమును లోకోపింపుట న్యాయమనియే నా వుద్దేశ్యము. యీ ఆంధ్రులు, తమ ఆంధ్రసోదరులకుభయము, యెండోనో మహామహులగు గల్గియుండియు, యితరుల కొరకు చేయి చాపవలసివచ్చుట బహుశోచనీయము.

యింక, యితరుల విషయ మలోచించిన, యిది స్వతంత్రరాజ్యముగనుటచే, యిచ్చట ఖద్దరు వున్నతీరములను సాటు పడినవో, ఆసంఘ తియ్యవలకు తెలిసిన, తమకు యేమి ముప్పు వాటిల్లునో యేదో భయ పిశాచదేశత వారిని ఆనించి యెప్పుడై గాన యిచ్చట పనిచేయటకు యెవరు సాహసించ జాలరున్నారు.

యిది స్వాతంత్ర్య చేతముదా? అనుచు స్వాతంత్ర్యమును భవించవలసిన మన యీస్వాతంత్ర్య రాజ్యమందే, ప్రాణహానిని నిమిత్తము నియమించబడిన సోదరవార్ధములు, మూలకాదార్ధము, శీతోష్ణములు మొదలుగాగల వాటినుండి వేచాపోవకొరము నియమించబడిన వస్త్రములను మనకు కావలసివచ్చు తగి

ప్రాచీన శిలాఫలకము

వెండ్లాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారిచేల వ్రాయుచున్నారు.

బందరులోని యాంధ్రప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయము కొన్ని ప్రాచీన శిలాఫలకములను, విగ్రహములను తీర్చిదిద్దవలెనచే, సంపాదించి, బాగ్రతి చేయబడియున్నవి. అందుక శిలాఫలకము 4 అడుగులు పొడవును 1 అడుగు వెడల్పును కలదై శ్వేతిమైయున్నది. ఆఫలకముయొక్క పూర్వార్థమునందు, మహారాజు యూహించునటు సాయవం దొకడు, విశి కందుకములు గలశ్రీల మిత్రమునకు బీరమునై, యొకనాయకతో గూరుచుండి గాధారించువారు మెరుగులాడుటయు, నాయకి కించిద్దడికయై, వరాహాభిముఖుడయి, తక్కిన శ్రీలకాలమున కుచితములగు నూడిగలుల చేయుటలో నిమగ్నులగుటయు, కలదు—సప్తమార్గమున నీనాయకీ నాయకులే, నైని చెప్పబడిన శ్రీమండలముతోను, మహాకందోతోను, ముడుదలు పడిన, కందుకమునకు దొడుగుకొని, యోగిందమును ధరించి, యానానాహామండేన, వాద్దసన్యాసిని బరికేసింది, భక్తి పరాధీనులై, యావతపూరితులై, భజనసంబులయు, కొందరా సన్యాసి కాశ్యపైబడుటయు, మరికొందరు భజనసమయము సంధించుటయు, మృగసంహారవాది వాద్దసహితులై యావత పూరితులగుటయు, చిత్రపటమియున్నది ఈకథ యేమైయుండునో ఈశిలాఫలకము కృష్ణాప్రవాహమునకు గొట్టుకొనినదై, యెట్లునో యొకపాళ్ళయ్యల పాలయితి శ్రీ కొప్పల మంతిరావు 1000లగుదల కొరగా, బందరులోని యాపాశ్చత్యుల దాశిలాఫలకమును, వాతీయ కలాకాల కిచ్చెను. పరిశీలకు లందఱుడ గా నీ ఫలకము "అ మ రా వ త్రి" మూములలోనిదని తలంచుటకు వీలున్నది. ఇట్టిచిత్రముల ఫలకమునే ఎట్టొరాతిలో చిత్రపటమిదనగానిని, "భట్టిప్రోలు" నూపమునకు, సమీపమునందుండి "విశ్వేశ్వరాలయ" ముఖద్వారమునం దెడమనైవున, జూచియున్నాను. ఈరెంటిని సంబంధ ముందునా? నాయూహ యొకింద వ్రాయుచున్నాడను.

శ్రీ 2 శతాబ్దమునందు "గోతమీ పుత్రకాశిర్ణి" యను వాంఛనకవిత్రీ శ్రీమంజుషా శ్రీ గౌరవనిమిత్త యేయుండగా "నాగర్జుణ"ను వాద్దమహావార్యుడు చక్రకర్తని, తన బోధలచే విరాగినిగా జేసెననియు, అచక్రవర్తి నాగర్జుణునకు 'శ్రీశైల' కర్మలేమనందు వాద్దసంఘాసామముల గట్టించియిచ్చెననియు వాంఛనచక్రీతలోకలగు. చక్రకర్త యుంపుడుకత్తెలలో ముఖ్యులగు కేడ్వూరు భక్తురంద్రై తాము సంపాదించిన ద్రవ్యము సంకయన వచ్చించి "భట్టిప్రోలు" "పుంజునాల" మొదలగుచోటులందు వాద్దమూసముల గట్టించినయను, అందు వలన నానూపములకు "లంకాదొప్ప" లని పేరు కలిగెననియు గల జనశ్రుతిని వైదేప్పబడి శిలాఫలకచిత్రమునకు సంబంధ ముండునని నావలంపు. పూర్వార్థ లిఖితచిత్రము గోతమీ పుత్రకాశిర్ణియొక్క శృంగారావళి పశ్చిమార్థలిఖితచిత్రము వైరాగాశిర్ణి పశ్చిమార్థమునందలి సన్యాసియే నాగర్జుణుడు. ఆ శ్రీ సంఘమే, నూతన ద్రవ్య కర్తరిణులు. చిలుకూరి వీరభద్రరావు, కే. వి. లక్ష్మణరావు పంతులుగారివంటి, చారిత్రకు లీచిత్రమునుం బరిశీలించి కథాసందర్భమును వెల్లడింతురుగాక. వాద్దకాలాంధ్రవీరము రచితము లేవండినని, యాకాలపుచిత్రములలో గలుగుట నేటివారికి వింతగ నుండును.

కట్టు మనము స్వయముగా యెప్పుడుచూసి అభివృద్ధి నొందుట తప్పకునా? కట్టుకొనుటకును తినుటకును సాత్ర శ్రాత్రలేనియెడల యింక స్వాతంత్ర్యరాజ్యముని యెన్నుకొనబడదు. దానియందు స్వాతంత్ర్యదేవత దేనియందు శ్రాత్రమును కాగలదు? గాన యీస్వాతంత్ర్యరాజ్యమందైనను స్వాతంత్ర్యదేవతను ప్రత్యేకము చేసుకొనుటకు పాటుపడుటకు దైవము దక్షిణ హైదరాబాద్ ఆంధ్ర సోదరులకు ధైర్యసాహసముల నిచ్చి తోడ్పడునుగాక.

చందన వెంకటరామ్ దాస్.

ఇండియన్ డెయిలీ లైట్ గ్రాఫ్ విభాగము భూస్వాములభిక్షసంఘావళిలగు నున్న సభలో లిఖితపక్ష ముద్రా జిల్లా బోర్డు బిల్లును ప్రవేశపెట్టగదనియు, స్థానిక స్వపరిపాలన కాపున సర్పతియగు పండిత జగత్ నారాయణగారు ఆలోచ్యమున కై వచ్చేసెలలో జిల్లాబోర్డుబిల్లు స్వయంపరిపర సుద్యోగము చాలింతు రనియు వ్రాయుచున్నాడు.

ముఖ్య గవనింపు (2942)

హోగ్యతాపత్రములు

(2) కాశీపట్టణమునందు, దుర్గా మెడికల్ సాఫ్టువారు నులమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుండిరి. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తియాయెను.

సేపాల్ } రాజానాల్ డ్ర
14-5-22 } 55 జంగ్ ఆఫ్ సేపాల్

“తెలుగు సంక్షిప్త తేజనము”

మీరు ఇట్లుకడకునే తెలుగు సాహిత్యమును పేర్కొని భాషాసేవచేయుచున్నాను. దీనిమున కొక గంట పని. “ప్రతిష్ఠా క్షుణ్ణ నిమిత్త మభివృద్ధి పొందుచుండి!”

(18) ఇకాభివృద్ధి బ్యాంక్, కాకినాడ.

చాటుపద్య ముచిమంజరి - ద్వితీయభాగము

వెల రూ 1-6-0; గ్లెజ్ పేపరు ప్రతి రూ 1-10-0.

మూల్యాంశముచుట్ట - వెల 0-10-0.

అప్రెజు: ముచిమంజరి మేనేజరు,

(142) తిరువల్లిక్కోనే, మద్రాసు.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILLS LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutta and Co.

172, Bow Bazar Street, CALCUTTA

జ్యోతిషము

మీ జాతక మైనను కయస్సు నామ మైనను పంపుడు. ఒకసంవత్సర ఫలము గాని భూరాజాతకము గాని కలిపి చెప్పబడిన జ్యోతిషాగ్ని గ్రంథములచే వచ్చు విచారణచేసి దుబా విచ్చినట్లు కాస్త్రసమర్థముగా తయారుచేసి సరసమైన ధరలకు వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీధర వెంకటసిద్ధాంతి,

శేరువూరు, అంబాజీ పేటపొట్టు, గోదావరి జిల్లా

వనాపధిసరస్వరిల్లా

రక్తసీసతన పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు శేషస్నిగ్ధ గాండిడి ధర 1-10-0 ఇండియా సిల్కా గండు ఎచ్చటికైనను తపాలాభుక్త ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 వనసవాడీ, బాంబాయి

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ్డ కత్తులు. ప్రతివికము వందలు భర్త్యు. (8785)

ఒకటి లెప్పించి చూచిన దానివిలువ మీకే తెలియ గలదు.

వెల 5-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు.

ఇంకను తక్కువ ధరలవి గాని, ఎక్కువధరలవి గాని కావలసిన యెడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజీ వగైరా పేరు భారతవస్త్రధవనము - బెజవాడ.

తెలుగుమనివారిని (157)

చర్మముపైనుండు తెలుగువర్ణము ప్రాతరకలకు పూచీగా 8 దినములలో నయమగును. శుద్ధ కనమాలికలచే చేయబడిన ఈ బొప్పిధను ఋషీశ్వునిచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానికా ధరకు రెండింతలు చెల్లించబడును. యిది 1-3 పి. పి. భర్త్యులొక పూ రూ 5. ఈ త్రరములు ఇంగ్లీషులో ప్రాయశఃకెను.

HAKIM ABDUL HAJI.

P. O. Kamtaul,

Bhanga B. G. O.

గజికి తెలము

గజ్జి, చీడ కరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తెలమును నాశనగుపూలులు రాచిన తప్పక పని చేయును.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

అస్సామ్ లేబర్

విచారణసంఘ నివేదికము

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

గతకర్తము కూలీలు అస్సామ్ లేబర్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ తరఫున విచారణసంఘ మేర్పడి కూలీలకు కనీసతరతు లీయబడలేదనియు లాభము కచ్చిత సంవర్గరచయలయం దైన ను జీతము లెక్కువ చేయలేదనియు అందుచేతనే కూలీలు లేనిపోయినదియు కేవలభరణమునకేగాక కొలదిసౌఖ్యములైన ఆశుభవించుటకు చాలానరత జెతమైన నొసగలేదనియు కూలీలు వేయవచ్చుముల ధర్మావము చేసికొనుట లేచా యునది య ప్రస్తుతమిందు మండలాధ్యక్షులు జిల్లాకలెక్టరును కమిషనరును సాధారణపురుష జీతము నిర్ణయింపకలె పనియ ఆజ్ఞా లోని తేమాటతోటలయజమానులు సాధ్యమైనంతవర కా ర్జ్యమును సగులు జరుపకలె పనియ నూరినది. తయారుచేయు (వ భుక్త్యము వారికి స మ్మతి ము లే. కూలీలకు తీసి కొను పద్ధతులూకూడ కొన్నిచోట్ల చాల అవ్యాధులు జరుగుచున్నది. అట్లుగా చెప్పినదానికన్న వెక్కువ వరకురములు కంట్రాక్టు ప్రాయంబుకొనుట, మైన్స్ కంట్రాక్టులలో నిలికింపుట మొదలగు విధి సేరముల విమోక్షములు, కూలీలను బలకంఠముగా ఆరెక్కుచేసి నిలుపుట, కంట్రాక్టులైన కమిషనుల నిమిత్తం ప్రోత్సాహచ్చిన కూలీలను రాగానే కంట్రాక్టులలో నిలికింపుట మొదలగు నవ్యాధులు లెన్నో జరుగుచున్నది వాని నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు ఖండించుచున్నాను. కాబట్టి భూస్వామ్యులకును రైతులకును సరి ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశము. విచారణసంఘ సామూల్య చాలమంది అట్లు తీసికేయుట కంగీకరింపక పోయి ను కమిటీవారు విచారించిన సామూల్యమునట్టి టీతోటల మేనేజరుల కేయము వడ్డము కలుగునని తోచెను. అంతేగాక టీతోటముయొక్క సుర్మాలోయ కాభివృద్ధి అట్లును భర్త్యులయెడగు పనియు కూలీలను గొనిపోవు విషయములలో ప్రభుత్వమును నిర్ణయములను తొలగింపకలె పనియు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము సంగీకరించుచు నివిషయమై తీసికేయవలయు గాని వి. పి. యొక్క చింత సంగీకరించుచున్నాను. గత కర్తము జరిగిన సమైక్య తేయాటతోటల య జమా నులు సానుభూతితో (ప్రకటించినందున ప్రభుత్వము వారు వారి సభిసందించుచున్నాను. మౌన పాఠము లో చూపొట్టి యున్నప్పటికీ కూలీలకు తగినజీతము లీయదగుననియు, తేయాటతోటల కూలీలను తోడి కాట్టిన అనుభవించు సౌఖ్యముల ననుభవించ నా కిందులలో నాశ్చర్యము లేదనియు మా యభిప్రాయము. నివేదిక మునై తొమ్మిదుగురుభర్త్యులలో 7గురుసంతకములుజేసిరి. అందులో తోటయజమానులు 5 వరకులే గి గురు సంతకములుజేసిరి. మొదలక, పూర్వసాధ్య అట్లును రైతులయెడవిషయమున భిన్నాభిప్రాయము నొనగుచు ప్రత్యేకనివేదికము గావించిరి.

చారిత్రాత్మక సమైక్య

ప్రేమ యూనియన్ వారి మన్యవర్తి పరిష్కారమునకు సమైక్యజీవా రంగీకరించినదియు, సమైక్యజీవా రెల్లె తెలిగి పోలో జేర్చి కొని ఎకవి ప్రత్యేకముగా కమిటీక కత్తులును నిమిత్తంబుద్ధారా పరిష్కారము గావించి యూనియన్ ను సోషలిస్టులవలెనయి, అఖిలభారతప్రేమ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు సాధారణకార్యకర్త తాతాస్టీవర్కున్ డైరెక్టరు గారికి లింతి నంపిరి. తాతా స్టీవర్కున్ సమైక్య యింకను జరుగుచు నేయున్నది. ప్రెమ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ సంఘకార్యకర్త కాంగ్రెసుసంఘకార్యకర్తలు మధ్యవర్తిత్వముగా నుండి పరిష్కరించుట తోప్పిరి. కాని మేనేజరు లొప్పిరికొరె.

కూలీల తాతాస్టీవర్కున్ నివేదిక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ లైక్య యింటికిని (సాధారణగా మూల్టాన్ యన్. డబ్ల్యు. రైల్వే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగాను ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా భావక గారు మాయక్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిని నిమిత్తంబడినట్లు తెలియచున్నది.

మదనకామేశ్వర లేబర్ము

అట్లు: కూలీలకు నంపిరి: మేమాను; నిక్కా-క్య, కుక్ నవ్వును మిక్సెడ్, అతిముక్తము; మొదలగు వారిని హిందీ మండలమును, మద్యమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధి, సంతాన పౌష్టిక, కలిగించు మిక్సెడ్ సాదనము. 2 శత్రులు చాలను 20 గు కచ్చి రూ 1-4-0 వి. పి. చార్జి 0-10-0. (8353)

చావుము లేబర్ము: ఇది చాలావరకును పోగొట్టి కాల విలంబమును కల్గించి కలిగించుచున్నాను ప్రాయము. 15 రూ. కచ్చి రూ 1-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0 పి. కి. సి. అంతిమ, ఇయర్లెదనమానం, పేరికెడి, సెయింట్ జిల్లా.

అపూర్వరాజకీయ గ్రంథములు

1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు) 1 8 0
2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు } 2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము) 1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము " 1 0 0
6. సంస్కారణి " 1 0 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము " 0 12 0
8. స్వరాజ్యరథము " 0 8 0
9. గాంధీ మహాశయము " 0 8 0
10. ఆలీప్రభుతులనిర్బంధము " 0 10 0
11. ఆసియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము 0 8 0
12. నిరాకరణోద్యమతత్వము(ఆంధ్రమాను) 0 6 0

అధికమున ప్రకటించుట రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మాచంద్ దొరకును.

(402) ఉపేంద్రప్రచురకాలయము, 17, నారాయణ మెదలిపేరి, మదరాసు.

అపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము

వీనిని గురించి 23-7-21 తేదీన “ఆంధ్రప్రభ” యిట్లు ప్రాయమున్నది “శాశ్వత ఆస్వయిట్లు” ఇయ్యది సర్వజనోపయోగకరమగు పుస్తకమొకటి. ఇందలి శ్రావణమును ఆ మూలము. జ్యోతిషములను ప్రబలించించు మాయాపులకు పదులు, పాతికలు సరుప్పించి వారు చెప్పెను కల్లమాటలు నమ్మి మోసపోవువానికిది కల్పితపు. ఇతరుల హామీయము నక్కరలేకుండ జాతకము, జన్మకర్మత్రయ, మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏవెల కావెల కలగగల భవిష్యములను ఎకవిట్టుకు వారు కడుసులభముగ చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతివారికిని వాగుగ బోధపడుట్టి యీగ్రంథరాజము అతిసులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. పరధికాలమును నిర్ణయించుట, మార్గచంద్రనాడలను బట్టి శుభకార్య ప్రారంభమునకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘజీవితమునకు చేయవలసిన పనులు నిందు వివరింపబడినవి. ఒకసంవత్సర మనసరములేకుండ తెలియజేలిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవను టితో యోక్తిగాదు.” దీనివెల పోస్టుభర్త్యులుగాక రూ 2-0-0.

ప్రీమియర్ ఎస్ట్రీలాజికల్ వీరో, వోడగూరి, వికాభివృద్ధింజిల్లా.

ఎస్. మోహిదీన్, ఎమ్. ఖాసిమ్

సాహెబ్ అండుకో
ఫర్మి చక్ మేకర్లు, నర్సరావుపేట
క్రొత్తపాపు మేలైన గృహసౌకర్యములు
ధరలు సరసము, ఒకసారి అర్థరసముపంపి
పరీక్షించుకోరెదము

- అతవచ్చు క్యాంపువాను నేయబడిన క్యాంపుమంతులు
(1-3 ధర రూ 14/-
సాధారణ క్యాంపువాను నేయబడినది 1-3 ధర రూ 12/-
సంచయమునకు గినసంది 1-3 ధర రూ 1/-
పరదాలు, కోటలు, దారము 1-3 ధర రూ 1 8/-
క్యాంపు ఇనుపమెతులు తొలి కర్చి 1-3 ధర రూ 7/-
ప్రాతరక 1-3 ధర రూ 1/-
క్యాంపు ఇనుపమెతులు మిక్సెడ్ ఇనుప ఆ
మిక్సెడ్ ఇనుప 1-3 ధర రూ 4/-
క్యాంపు కర్చి అరములేపందా 1-3 ధర రూ 8 4/-
క్యాంపు ఇనుపము 1-3 ధర రూ 2 8/-
క్యాంపు ఇనుపపొలింగుమేట 1-3 ధర రూ 8/-
క్యాంపు కర్చి 1-3 ధర రూ 4/-
పూను (కాకింగు) మర్చి 1-3 ధర రూ 6/-

అపూర్వరాజకీయ గ్రంథములు

కత్తికట్టలు - చాకులు
కత్తికట్టలు ములు.
అంధ్రనాథులచే చేయబడిన ప్రాత్రహింపుడు.
వెంటనే ధరల క్యాంపులగుట్ల ప్రాయము.
వి. మొకలేళ్లెల్లు అండ్ కో
బెల్లూరు అండ్ లాక్ సేకర్లు ఇం.
కెల్లూరు. (గోదావరి జిల్లా)
కత్తికట్ట అడ్డము: “ఇంద్రప్రస్థ” కెల్లూరు.
అపూర్వరాజకీయ గ్రంథములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ తిహాసము

జాతకము

(1) జాతకము (కుంభం) యొక్క నక్షత్రము (2) పుట్టినతేది, జననకాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ జాతుము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాత ఉత్తరము వ్రాయునటులు యుగాని, ఈయనలో నేదియో యొకటి మాత్రం పంపించుట, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, కరీరాశి, గృహము, భవనసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కల్యే సౌఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంకతులు నా యొక్క గ్రంథము వ్రాసి ముందుగా రు. 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపించుట. ఈ వ్రాసిన సంకతులు గరిగా నున్నయెడల, జాతకము యొక్క ఆయుర్దాయము అభిరుచులను, జరుగబోవు ప్రతిసంగతి ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూర్వా

జాతకము. కాస్త్రసమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూర్వా జాతకమునకు రు. 5 లు, అగును. పూర్వాజాతకము వ్రాయుచు కొనువారు రు. 2 లు, అధ్యాయము ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభిరుచులను తయారుచేసి తక్కిన రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తము రూ. 1 రు. 100 వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. భవ్యులలో రు. 1-4-0 లు అగును. దీనికి జ్యోతిషము గాని జన్మజాతుము గాని మాత్రం పంపిన చాలును.

జాతకమార్పాడము

రెండవభాగము ఇది 300 వేటిలు

ఇందు లగ్నములు, గ్రహములు, భావములు, వర్ణములు, మోహకము, అక్షరము, తాత్పర్యముగా మారుచు 1000 పరిమాణ శ్లోకములతోను, విశేషములతోను చాక్షుక భావఫలములు మహాదశ అంతర్దశాఫలములును, ఇందు అక్షర సంకతులలో మిక్కిలి సులభమైన అత్యద్భుతముగా వ్రాయు లడిగి. దీనివలన అన్ని సంకతులు పూర్తిగా తెలియును.

ఈ గ్రంథము నవ్వనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాడను చేయించును ఈ 2వ భాగమునై యిదివరకు దరఖాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివలన ప్రస్తుతపులు గాక రు. 2-0-0 లు అలగ్నమైతే ప్రతులు దొరకవు.

(3512) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, (గోదావరిజిల్లా)

సిద్ధ ముక్తరథ్యజ

(బ్రహ్మ రత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదవేదములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుడిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, వర్ణకర్పూరము మొదలగు యెడల ప్రత్యేకములు చేయున్నవి. వై గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్వహించు నుచు చేయబడియున్నది.

కో. శ్వేచ్ఛాపారవిహారో నకదాచిద్విభవ్యతే | మేధాయోగమునామోదామోదీదనకృష్ణాశామ్ |

బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. కరీరమునకు కాంచినట్లును పొమ్ము భాటుపుట్టిచేసి కామోదీదనము గరిగించును. అతిమాత్రము, ఉయ, నులకోగములు, మొదలగు భాటులయొక్కయులగు వ్యాధులలో మోహ్యుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము ముందులో బంపబడును. రు. 25 మాత్రము రూ. 5-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఛార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు బచంట లక్ష్మీవతి వి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 శతాబ్దంలోడు హంటులోడు, మద్రాసు.

విద్యముగ తయారుచేయబడిన కాస్త్రీయవేదములకు పుట్టినిల్లు. కాటకులూగు ఉచితముగా పంపబడును. మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమో స్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుడు.

ప్రశాంతిలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళిక్కణి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి, (3) 405, టంకశాలపేడి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచేట్ల-మద్రాసు.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు గారి

శ్రుగువతి

జనువర్తనములగు ననుజాల మూర్తి మృగమునండి చీమవలె ప్రవించుచుండెడి, తెల్ల కెండ్ల, మృగముల కన్నముల మును జాగ్రత్తము మూర్తియు బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూర్తియు విగ్రహము చేయుట బొత్తికడుపు నక్షత్రముల దీక్షియుట మూర్తియు వచ్చియు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల కెగ్గోగ సామాన్యములను మొదలంట, 30 కిదేమును, వరిము సూతముగ సంధించిన కెగ్గోగములను! 48 గంటలలోపుగ నులమును బొందించును. మూర్తివారమును, అంత (అనగా మూర్తిపుత్రి) కుద్ధిపని పంపించుట అక్షర బలమును కలగ జేయును. క్రయము రు. 1-12-0 రు. 1-0-0 మరీ, బొట్టితి కన్నరాలు మేగా నివ్వవలయు. మా మందుల జాబితాను, కోడల గారి నుంచియుగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచార్యుపాదేడి, మద్రాసు. తంతిల్లడన్:—మంజుల్, మదరాసు.

నెలసలభము. ఫల మధికము. ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి బ్రహ్మన్న వర్వేశం తొలుకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీటి

కృష్ణజిల్లా, ఏలూరు 'వైద్యులూరు'లోని మ్యూనిసిపల్ టెం 148 రు కలిగియున్నట్టిని టెం డంతులు X 2500 వామేదను అట్లాల్ బీరువాల ఫిట్టింగును, ఫలము నుకా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇంతవరకు చాలా చీట్లు విక్రయించబడినవి. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నవి. చీట్లు పూర్తి చేసుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాభిప్రాయ పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేది వుత్తరములో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణములో ఘరానా నునువర్వల టెంకుట లాటరీ జేయబడును. మక (వరీవారును వారి వారి లాగ్గముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచిరకము. త్వరపడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత వ్యాజ్యపడదన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటి నూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున విదీసియున్న విశేషములను కోరువారు పోస్టుభర్తులు వచి జవాబు తెప్పించు కొనవచ్చును. ఈ చీట్లకుల్ల వివరాలు అట్లు సొమ్ము కృష్ణజిల్లా యెలూరు 'వైద్యులూ' లో అవశేషపు వ్యాపారము పంపబడును.

2. ప్రతి గామమునందును మంచి యెలూరు కామములును, మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు జవాబుకు టపాల బిల్లులలో యాకెంత సంకతము చేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయంభూగా వచ్చి గాని తెలుసుకొనవచ్చును.

చీట్లు రావలసినవారు, తమ అప్రమేయము స్పష్టముగా వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మజీ అర్జరు చేసి యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలలో పంపించబడును. లాటరీ చీట్లు వి. పి. లో పంపబడవు.

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం, కృష్ణజిల్లా. 1-7-1922. రు. 5 మాత్రముగాను.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయుర్వేద శాస్త్రములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేఖరజీ, (3128) 27, చీనాబజారుకోడ్డు, మదరాసు.

పుటల 180 పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతశుభమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి కరీర సౌఖ్యమును దృఢ గాత్రమును ఆయుర్విధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుచు.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆలంక నిగ్రహ టెంఫాలయము. 26, బ్రాడ్యే, మద్రాసు

మరియచందనము

గజేరియా అను కెగ్గోగమునకు మోహము

శత్రువు లేదు. విచారణలో నుండుట ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను నూతన విధముల నెగ్గోగము ను తూటా ఘాటలలో వాడుచు. శ్రీల నునాన వ్యాధులకు మరీ ఇది కావలెను. (1251) డబ్బీ 1 కి రు. 2-0-0

కంధర్వ భావ్యుని, రామవరం (గోదావరిజిల్లా)